

Hafta ve bayram tatilleri azalıyor

Millî çalışma kudretlerini artırmak için yeni tedbirler alınacak

Hafta tatilinin bir güne indirilmesi ihtimali mevcut

Millî korunma kanununun encümünde tetkiki bitti, lâyhaya yeni hükümler ilâve edildi

Fazla çalışan memurlara tazminat verilecek

Hafta ve bayram tatilleri hakkında yeni bir kanun teklif edilecek

Ankara 18 (Hususi) — Millî Cümhuriyet Halk Partisi Meclis grubu komisyonu millî korunma kanununun tadiline dair olan projeyi tetkik ve müzakere ederken millî korunma kanununun mer'iyet mevkiinde bulundurulmasını müstelzim olan fevkalâde zamanlar esasında millî çalışma kudretlerini kesif bir halde faaliyette bulundurabilmek için hükümetin hafta ve bayram

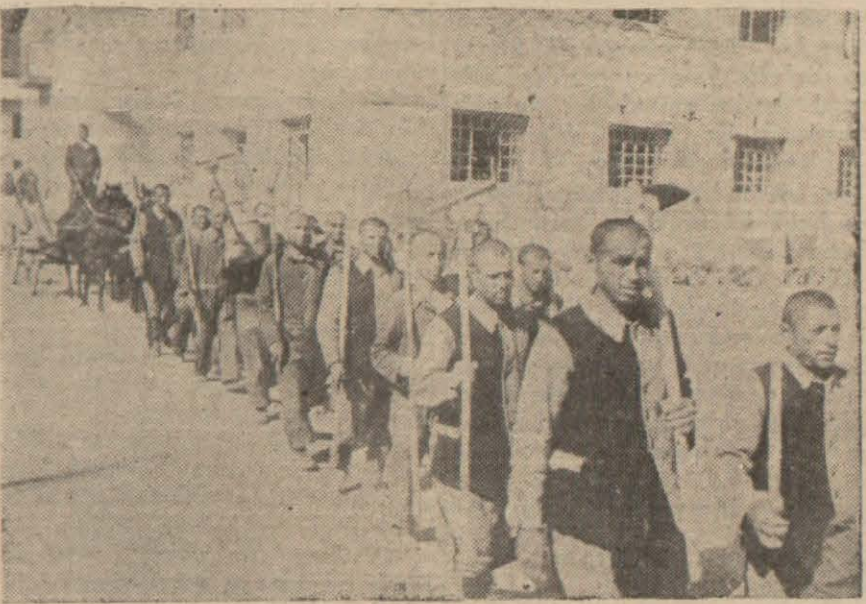
tatilleri üzerinde tasarrufta bulunabilmesini temin edecek salâhiyetle techizi mevzu bahis olmuştur. Neticede bu mevzuun hükümetçe tetkik edilerek Büyük Millet Meclisine bir kanun teklif edilmesi muvafık görülmüştür. Fevkalâde ahvale münhasır kalmak üzere bir buçuk günlük hafta tatilinin bir güne indirilmesinin teklif edilmesi ihtimali mevcuttur.

bu kanundaki salâhiyetlerle techiz dilmek üzere lüzum görülen devlet teşkilâtında yeni memuriyetler ihdasına hükümet salâhiyetli olacaktır. Vekâletlerin merkez teşkilâtında ihdas olunacak kadrolar tatbik

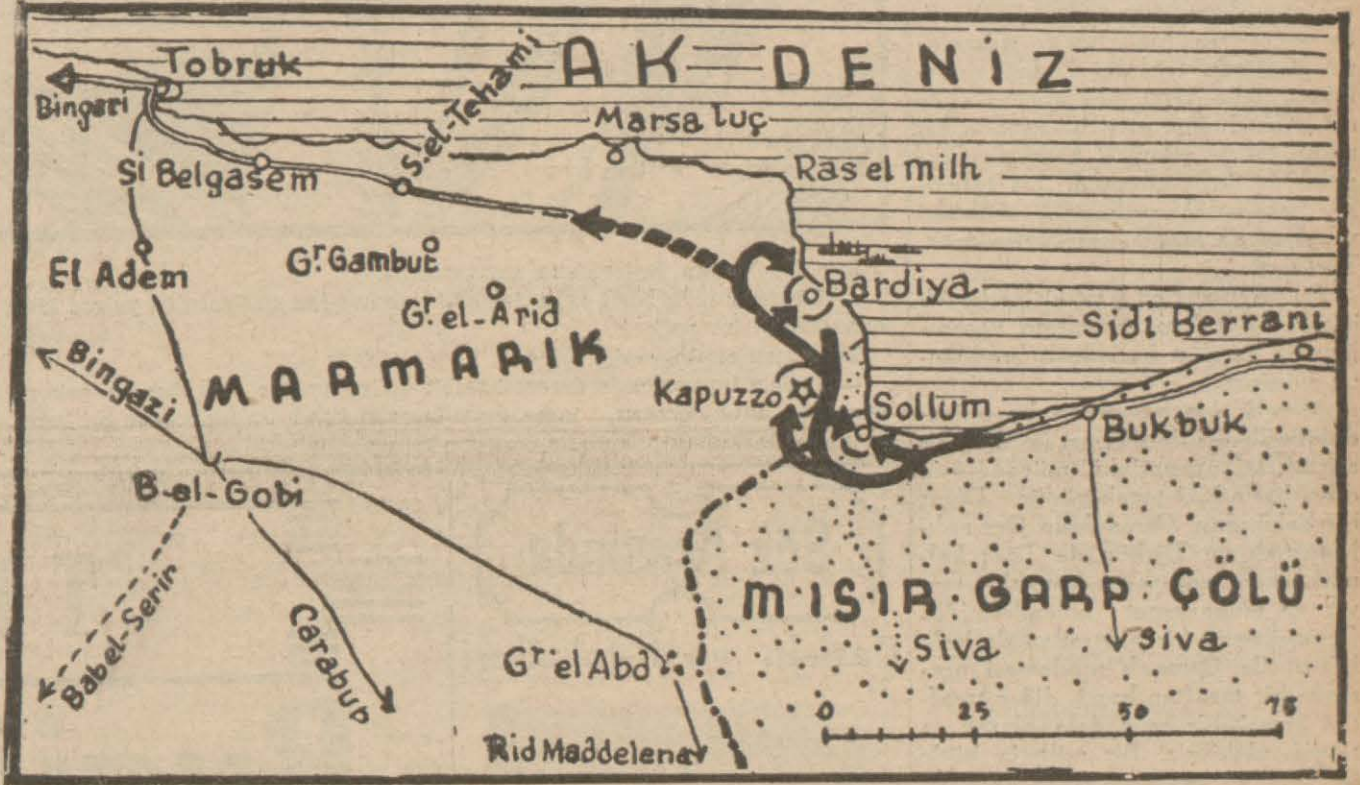
ve derhal Büyük Millet Meclisine arz olunacaktır. (İşe teşkilâtı bu salâhiyete istinaden kurulacaktır). Halk ve millî müdafaa ihtiyaçlarını temine matuf (Devamı 7 nci sayfada)

Bütün mahkûmlar nafia işlerinde çalıştırılacaklar

Talimatname Adliye ve Nafia Vekillerinin tasdikından sonra mer'iyete girecek

İmralıda ziraat işlerinde çalışmaya giden mahkûmlar Ankara 18 (Hususi) — Nafia Vekâleti Adliye Vekâleti, bütüm mahkûmların devlet nafia işlerinde çalıştırılmasını temin maksadıyla, bir müddettenberi yaptıkları hazırlıkları ikmal etmiş bulunmaktadır. Hazırlanan talimatname esaslarına göre, İmralı, Havza, Karabük, İsparta ve Ankarada mahkûmların çalıştırılmakta oldukları mühtelif işlerde çalışmaya giden mahkûmların, rağle bütün mahkûmlara teşmil için faaliyete geçmiştir. Mahkûmlardan hüsnühal sahibi olanlarla bedence çalışmaya mâni halde bulunanlar ayrılacak ve Nafia Vekâletinin gösterdiği yerlerde demiryolu, köprü, çöpe vesair nafia hizmetlerinde muayyen bir ücret mukabilinde istihdam olunacaklardır. Ceza kanunu mucibince bu mah-

Trablusta harekât sahalarını gösterir harita

İTALYANLAR DERNEYE DOĞRU ÇEKİLİYORLAR

Kenya hududunda da İtalyanlardan 120 esir alındı ve 15 top iğtinam edildi

Bardiya etrafında muharebeler oluyor

Kahire 18 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhı tarafından neşredilen resmî tebliğ: Mısırda Bardiya mıntakasındaki harekât devam etmektedir. (Devamı 7 nci sayfada)

Askerî vaziyet

Arnavudlukta ve Trablusgarbda Yazan: H. Emir Erkilet

Arnavudluk sahilinde Himarın ve Ergirinin takriben 30 kilometre şimal batısında Tepedelenin zaptedildiği hususî surette bildiriliyor. Bu haber doğru ise Klisuranın da düşmüş olması veyahud pek yakında düşmesi tabiidir. Tepedelenin ehemmiyeti yalnız Arnavudluğun belli başlı bir mevkiî olmasında değildir. Avlonyaya sadece 50 kilometre kadar bir mesafede bulunması da ona hususî bir ehemmiyet verdirir. (Devamı 7 nci sayfada)

Arnavudlukta Yunan ileri harekâtı devam ediyor

İtalyanlar Tepedelen doğru çekiliyorlar, Elenler yeniden esirler aldılar

Avlonya sahilleri yeniden bombalandı

Atina 18 (A.A.) — Yunan orduları başkumandanlığı tarafından 17 ilkkânun akşamı neşredilen 52 numaralı resmî tebliğ: Tarafımızdan tazyik edilen düş-

İngiltere bir sulh teklifini nasıl karşılayacak?

Ordular Kamarasında sorulara verilen cevap

Londra 18 (A.A.) — Dün Lordlar Kamarasında, Almanyanın bir sulh teklifi için yapabileceği her hangi bir şeyin bildirilmesi meselesi hakkında müzakere cereyan etmiştir. Bu meseleyi ortaya koyan Buxton'un konuşması pekâlâ bilir ki, Avrupaya sulh için ellerinin serbest kalmasını isterse onu dinliyen bulunamaz. Ancak pek uzak olmayan bir müddette ciddi teklifler yapılması muhtemeldir. Son nutuklar gösteriyor ki Almanlar tarafından sulh arzusu ancak bir mahiyet alabilir. Hükümet namına söz söyleyen Snell demmiştir ki: (Devamı 3 üncü sayfada)

Hitler İngiltereye karşı büyük bir istilâ hareketi hazırlıyormuş

Washington 18 (A.A.) — Roy Lichtenow malumat alan mahfeller, Avusturyaya Vaşingtona gelen mahrem raporlara göre, İtalyanın tamamen kontrolündeki evvel Hitlerin İngiltere'ye karşı büyük mikyasta bir is-

Almanlar Lavalin tahliyesini temin etmişler

Laval iktidar mevkiine getirilirse Veygand faaliyete geçecekmiş

Londra 18 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin eski Paris muhabiri gazetesine yazdığı bir makalede, Lavalin çekilmesi üzerine Almanyanın Fransaya bir iltimaat vereceğini, işgalin genişleyeceğini, Fransanın Vichy'ye tâbi kılınacağını Alman kıtaatının serbestçe geçmesini «meşru bir hak» olarak tanımlamasını istiyeceğini ve belki de Lavalin Fransız Quislingi olarak hizmete alınmasını istiyeceğini tahmin etmektedir. Abetz'nin dün Vichy'ye ziyaret etmesinin ilk neticesi, Mareşal Petain ile yaptığı mü-lâkatta hazır bulunan Lavalin tahliyesini temin etmek olmuştur. Hitlerle Laval ikinci Napolyonun kemiklerinin naklini bahane ederek Mareşal Petaini Pariste tuzaga düşürmeğe teşebbüs etmişlerdi. Tasavvurları keşfedilen Laval, Leat ve Doriot ile gece yarısı trenle Parise giderken hareketine mâni olunmuş ve kendisine aid Chateldon şatosuna ikamete memur edilmiştir. Ancak hâdiseler cereyan ettikten sonra ki adliye nazırı Albert, (Devamı 7 nci sayfada)

İşe teşkilâtı ilk olarak ekmek işini ele alacak

Ankaranın şehrimizdeki alâka-darlara gelen malûmata göre, Ticekaret Vekâletine bağlı olarak kurulmakta olan yeni işe teşkilâtı yakında faaliyete geçecektir. Verilen haberlere göre bu teşkilât ilk iş olarak memleketin ekmek meselesini ele alacak ve bütün mem-

leket için tek ekmek tipini kabul edecektir. Yeni ekmek tipi hakkında bir müddettenberi yapılmakta olan tetkiklerin neticesi işe teşkilâtına bildirilecektir. Yeşilköy tohum ıslah istasyonu da bu yeni ekmek tipinde kullanılmaya başlanacaktır. (Devamı 7 nci sayfada)

Et fiyatlarına nark konması muhtemel

Belediyenin tetkikatı geçen sene bu aylara nisbetle et fiyatları yüksek olduğunu gösterdi

Bugün gelen haberler 3 üncü sayfada

Hergün

İki dil: Hayat dili,
Mekteb dili

Yazan: Muhittin Birgen

Osmanlı devrinde iki dil vardı: Biri medresede kullanılan, diğeri hayatta söylenen dildi. Medrese, Türke, türkçeliği çok noksan bir dil öğretir, Türk hayatta bu dili bozar, türkçeleştirmeye çalışır. Bütün hanlar ve sultanlar tarihi bu iki dil arasındaki mücadele ile geçer. Meselâ, medrese, gece vakti demek lazım gelince «leylen» kelimesini kullanır, fakat, hayatta Türk, onu geceleya diye Türkleştirir. Bu mücadele, hanların ve sultanların etrafında toplanmış olan «mülman kul»ların «himmeleri» ile asırlarca devam etti; bu esnada bir takım Türk olmayan kelimeler hayatta bir türlü giremedi, bir takım ları arabcadaki asıllarını, şekillerini veyahud da manalarını kaybederek, Türkleşti.

Bu mücadeleyi tahlil edersek içinde bir takım unsurların yaşadığını ve hareket halinde bulunduğunu görürüz:

Meselâ, bir bakımdan bu mücadele millî bir demokrasi ile dinî bir aristokrasi arasındaki mücadelenin dil sahasındaki tezahürüdür. Diğer bir bakımdan, Osmanlı'nın Osmanlılaşmak ve Türkün de Türk kalmak üzere yaptıkları karşılıklı taziyik ve mukavemet mücadelesidir. Bunu üçüncü bir bakımdan da halk hayatı ile Osmanlı medresesi arasında bir taraftan harsî, diğer taraftan sıvası bir mücadele olarak ta tasvir edebiliriz. Bir milletin kütle ile yaşadığı hayat ve onun hareketlerini ifade eden din tarihi bir vakıa, yani bir hakikat ise, bir medresenin veya mektebin bu hayattaki hakikatlere rağmen nesrine çalıştığı dil de bir fantazi sayılmak zorundadır.

Türk dili, bugün de böyle bir mücadele içindedir; mektebde başka bir dil, hayatta başka bir dil kullanılıyor: Meselâ, gazeteler, asırlar arasında türkçeleşmiş bir tabir ile «metre murabba» diyorlar; mekteb kitabı ise metre kare tabirini kullanıyor. İsmi acıklı taraflı şu iki eskiden mücadele «leyl» ile «gece» gibi iki kelime arasında cereyan ederken şimdi, Türkiye hududları arasında aynı mananın üç şekilde kullanılan kelimeleri var: Mekteb kitabı «çekiş» yazıyor, gazete «şakıl» diyor, Türk kütlesi de «şavul» diyor. Çekiş zamanı fantazisinin yurduduğu bir garibe, şakıl Osmanlı münevverlerinin arabçası, şavul da bunu çoktanberi türkçeleştirmiş olan Türk külesinin mahdır.

Münevver dili ile halk dili arasındaki bu mücadele, vaktile daha basit idi; bugün daha karışık bir mücadele olmuştur: Eskiden yalnız arabca ile türkçe arasında cereyan ederdi; bugün, türkçe, arabca, Türkleşmiş arabca, «düzme türkçe», fransızca [ve yazanın cenebi kültür diline göre] İngilizce veya almanca arasında vukua geliyor. Su halde, bugünün kargasahlığı dünküne nisbetle birkaç misli fazladır. Arada sırada misallerini verdiğimiz bu kargasahlığı göz için burada veniden misaller göstermekte yeni bir fayda tasavvur etmiyorum. Vakiâ bundan ibarettir ve bunu yapan da, kendilerini akıllı, bilgili, duvzulu bir Türk yapmak üzere çocuklarımızı ellerine teslim ettiğimiz mekteplerdir. Eğer Allah bu mekteplere bir insan vermeyecek olursa bu dil anahtarı içinde büyüyecek olan neslin enami yaman olacaktır!

Hayat dili ile mekteb dili arasındaki mücadeleden bugünkü cereyan şekli, eeki devirlere nisbetle bir takım yeni hususiyetlere de sahiptir. Eskiden mücadele, her iki taraftan da daha toplu, daha sıkı ve daha mütecanis kuvvetlerle yapıldı. Meselâ, medresenin yazdığı [arabca-dan yalnız cümle teşkilâtı ile ayrılan] türkçe, avni zamanda devletin de türkçesi idi. Medrese, o kadar kuvvetli idi ki bütün devleti kontrol altında tutar, onu yalnız kendi usul ve nizamı altında yürütme mecbur tutardı. Bilfarz, meşrutiyet devrinde kadar medrese usulüne muhalif olarak yapılan bir imlâ yahşlı bir memurun terfime mâni olmaya kâfi idi. Bugün mektebin böyle bir kuvveti yoktur. Mekteb, bugün otoritesini kaybetmiştir. O, kendi ders saatlerinde kendî kitabına istinaden istediğini öğretmeğe çalışsın, devlet kendisinin onun kontroluna vermiyor; çünkü, eskiden medrese, devlet üzerinde sıvası bir hükümiyet sahibi iken şimdi mekteb devletin sıvası hükümiyeti altına girmiştir. Medrese emir verebilirdi, mekteb bugün yalnız emir almakla mükelleftir. Türk inkılabının tabii ekâmülünün tabii bir neticesi olan bu hale göre devlet, mektebin yaymaya çalıştığı yeni dilde onun varlığını kâhilde saklamalıdır.

Resimli Makale:

Eski bir Yunan feylesofuna sormuşlardı:

— Bir insanın saadeti veya felâketi münhasıran talihinin iyi yahud kötü olmasından mı doğar?

Bu zat şu cevabı verir:

— Talihin bu meselede derecesi tesbit edilememekle, beraber az çok rol oynadığı muhakkaktır, fakat esas insanın kendi iradesinde ve bu iradeyi neşe ile kullanıp kullanamamasında arayınız.

İnsanı birdenbire zengin, yahud fakir yapan piyango, en geniş talihten, en kara talihsizliğe atan fırtına yok değildir, fakat nadir görülür.

Esasta talihi, yahud talihsizliği kendimiz hazırlarız. Rolü oynayan yerinde verilmiş iyi bir kararla, yahud yersiz olarak yapılmış fena bir hareketle kendi muhakememiz, kendi azmimizdir, kendi aksiliğimiz veya neş'emizdir. Hakikati bilelim ve ikinci hataya düşmekten çekinelim, kazanırız.

Söz Arasında

Paris'in yeni taksileri

Taksi çağırın bir Parisli kadın

Benzin azlığı dolayısıyla Fransanın her tarafında taksitler faaliyetten men edilmiştir. Taksitlerin yokluğu bilhassa Pariste kendini hissettirmektedir. Eski nüfus miktarına hemen hemen kavuşan Pariste taksitsizlik bu koca şehrin manzarasını, âdeti hususiyetini kaybettirmiştir. Taksi bulamayan halk zaruri bir surette metreyle ragbet etmektedir.

Taksitlerin ortadan kalkmasından mütevellid boşluğu kısmen olsun doldurmak üzere bazı açık gözler derhal taksi yavrusu şeklindeki küçük motosikletleri ortaya çıkarmışlardır. Pek az benzini sarflediklerinden dolayı seyrüsefer etmelerine müsaade edilen bu nevicad taksitler büyük bir rağbet ile karşılanmışlardır.

Cebelüttarikta bulunan
"tek," kadın radyoda
gördüklerini anlattı...

İtalyanın harbe iştirakinden sonra İngilizler Akdeniz kıyılarında müdahale tedbirlerini son derece arttırmışlardır. Cebelüttarikın günün birinde sıkı bir hücumu uğrayacağına, burada boğazlaşacağına tahmin eden İngiliz makamatı şehirde bulunan kadınları ve çocukları kâmilan tahliye etmişlerdir. Halen Cebelüttarikta hiç kadın bulunmamaktadır.

Avrupanın harp vaziyeti ile çok alakadar olan Amerikalılar harp sahnelerinden radyo ile haber alabilmek için adeta çırpınmaktadır. Halkın bu arzusunun nazarı dikkate alınarak Amerikanın en büyük radyo kumpanyası olan «National Broadcasting Cy» kumpanyası İngiliz hükümetine müracaat ederek bir müddetli muvakkate için Cebelüttariktan neşriyat yapmak için müsaade talep etmişlerdir. İngiliz askerî makamları bu talebi kabul etmişler ve radyoda röportajı yapacak olan kadının Cebelüttarikta on gün kalmasına muvafakat etmişlerdir. Radyoda Cebelüttarik hakkında röportaj yapacak olan bu kadının ismi Miss Helen Hertir.

Cebelüttarik radyo istasyonu ancak askerî ihtiyaçları temin edileyecek kudrette olduğundan Madrid radyosu Cebelüttariktan naklen bu röportajı verecektir.

TETKİKLER

Bugünkü harbde
radyonun rolüCasuslar
radyo'ardan nasıl
ist.fade ediyorlar?

XX nci asır tekniğinin en dikkate değer terakkiyatından biri de telsiz ve radyo cihazlarıdır. Çoğumuzun, bir zevk, bir telezüz vasıtası telâki ettiğimiz radyo cihazının bugünkü harbde oynadığı rol tasavvur edilemeyecek kadar büyüktür. Bir buçuk yıldanberi devam eden ikinci Dünya Harbi, telsiz ve radyo cihazının sadece bir muhabere vasıtası olarak değil, fakat geniş miyasta bir propaganda ve neşriyat vasıtası olarak ta kullanıldığını göstermektedir.

Esasen radyoların geniş ölçülerde propagandaya hizmet ettiği, daha harbden b'r hayli zaman önce meydana çıkmıştır. Eskiden her millet kendi fikrini, kendi noktaj nazarını, kendi kültürünü ancak gazetelerle, neşriyatla etrafa yaymaya çalışırdı. Tabii bu, pek mahdud miyasta muvaffak olan bir neşriyat vasıtası idi. Çünkü, meselâ İtalyada, veyahud Almanya'da intişar eden almanca veyahud italyanca bir gazeteyi, Bulgaristanda Yunanistanda kaç kişi okuyup anlayabilirdi? Bu gibi neşriyat, girdiği memleketin ancak lisan bilen mahdud bir zümresine hitab ederdi. Lisan bilen zümre ise, münevver ve kültürlü bir tabaka olduğu için, yabancı dilde okuduğu gazetelerin afakî yazılarile propagandaya yazılarını pekâlâ ayırd edebilirdi. Daha olmasa, yabancı gazetelerin memleketi girişini menetmek suretille, düşman fikirlerin ve ideolojilerin memleket içine yayılmasına bir sed çekmek pekâlâ mümkündür. Nitekim geçen Dünya Harbinde, muharib memleketler, karşılıklı olarak birbirlerinin neşriyatını kendi memleketlerine sokmadıkları için, efkârı umumiyelerinden birçok seyler yıllarca gizlemeğe muvaffak olabilmişlerdir.

Fakat radyo, gümrük, sansür, hudud dinlemeyen bir neşriyat ve propaganda vasıtasıdır. Almanya'da faşizm iktidar makamına geçtiği zaman memleketinde mevcut her cins ve her renkteki muhalif matbuatı kapatmış halde, faşizm düşmanları, memleket dışında, meselâ, Çekoslovakya'da, Holandada, İsviçrede, Fransada, Rusyada, kendi ideolojilerine uygun olan neşriyatı radyolar vasıtasile günü gününe takip etmek imkânını bulmuşlar; Almanya içindeki faşist aleyhtarî teşkilatlarını, bu radyo direktiflerine göre mükemmeden kurabılmışlardır.

Gene radyonun bu sahadaki hizmetini İspanyadaki vatandaş harbinde görmüştük. Madridde cumhuriyetçilerin eline geçen birçok ve-

saik, Madridin içinde gizlenmiş olan general Frankoya taraftar «besinci kol» mensublarının günü gününe general Franko ile temasta olduklarını, ondan her an direktif aldıklarını isbat etmiştir.

Bu radyo asrında, bir ordunun uğradığı hezimeti kendi milletinden gizlemesine imkân ve ihtimal kalmamış gibidir. Bunun en parlak misalinin, son, İtalya - Yunan ve İngiliz - İtalyan harbinde görülmüştür. Görülenin sukutunu, bir Yunanlı ile beraber bir İtalyan da, aynı zamanda öğrenmektedir. Taranto faciasını, Sidi-Barrani hezimetini İngilizler resmi tebliğinden evvel, İtalya tebliği dünyaya bildirmek zorunda kalmıştır. İtalya efkârı umumiyesi, bunları nasıl olsa başka kanallardan, hem de mübalâğalı bir şekilde duyacağına nazaran, kendi kanalıyla duyması daha müreccah telâki edilmmiştir.

Radyoları toplamak, düşman merkezlerini dinletmek gibi tedbirler de müsbet bir netice vermemektedir. Bu hususta en ileri giden memleket Almanya olmuştur: Almanya'da faşizm iktidara geçtiği zaman, Alman vatandaşlarına, Moskova'yı, Parisi dinlemeği kat'î surette yasak ettikleri halde, gene bunun önüne bir türlü geçememiş, bizzatüre dinleme tesisini ortadan kaldırarak, başka vasıtalarla, mukabil propagandaya ile, düşman ideolojisini körletmeğe çalışmıştır.

İşte bütün bunları nazarı itibara alan bugünkü muharib hattı bitirilecek memleketler, radyo neşriyatına büyük bir dikkat ve ihtimam göstermeğe başlamışlardır. Bugün İngiliz radyoları, muhtelif dalgalarda çalışan istasyonlar vasıtasile, 16 dil üzerinde neşriyat yapmaktadır. İngilizlerde, aynı zamanda çalışan, kısa ve orta dalgalar üzerinden neşriyat yapan 6 büyük istasyon mevcuttur. Bu istasyonlar, şimali ve cenubi Amerika, Uzak ve Yakın-sark, Avustralya ve Hindistandan işitilebilecek bir şekilde neşriyat yapmaktadır.

Almanların neşriyat yapan radyo istasyonları da aynı şekilde dünya-

nın her tarafından duyulabilecek bir tarzda, yirmiyeye yakın dil üzerinde neşriyat yapmaktadır. Almanlar, bilhassa Birleşik Amerika ile cenubi Amerika efkârı umumiyesine fazla ehemmiyet verdikleri için günde birkaç defa, fevkalâde kuvvetli istasyonlarla, kısa dalga üzerinden, İngilizce ve İspanyolca neşriyatla bulunmaktadırlar.

İtalyan istasyonları da, Almanlardan ve İngilizlerden geri kalmamağa çalışmaktadırlar...

Sovyetler Birliği, Avrupa milletlerinin bir çoğundan evvel radyonun ehemmiyetini takdir ettiği için, dünyanın en kuvvetli radyo istasyonlarını kurarak, gerek kendi sınırları içinde yaşayan milletler için, gerekse dışardaki milletler için, muntazaman neşriyat yapmaktadır.

Radyo neşriyatı hususunda en ileri giden milletlerden biri, belki de birincisi, hiç şüphe yok ki, Birleşik Amerikadır. Mesafenin uzaklığı ve tabii bazı mâniler dolayısıyla memleketimizden pek takip edilemeyen Amerika radyo neşriyatı, Avrupadaki radyo neşriyatını gölgede bırakacak kadar ileridedir. Hele Avrupa harbinin patlak verişindenberi, Amerika hükümeti, radyoya, radyo neşriyatına hususi bir ihtimam ve dikkat sarfetmeğe başlamıştır.

Bugün Amerikada, uzun dalga ile çalışan 813 radyo istasyonu; kısa dalga üzerinde çalışan 13 radyo istasyonu ve 21 televizyon istasyonu bulunmaktadır.

Amerikanın da harbe girmesi ihtimalini hesablayan Birleşik Amerika hükümeti, son zamanlarda Amerikadaki radyolar ve bunların faaliyetleri hakkında çok esaslı bir plân hazırlamıştır. Bu plân şu esasları tasımlamaktadır:

1) Amerikanın harbe girmesi takdirinde düşman radyolarının kısa dalga üzerinden (çünkü Avrupalının kısa dalgalı neşriyatı Amerikan çok iyi işitilmektedir) yapacakları neşriyat ve propaganda ile mücadele etmek için, Amerika radyolarının yapacakları mukabil neşriyat ve propaganda faaliyeti.

2) Amerika halkının maneviyatı üzerinde iyi tesirler yapacak olan müzikal neşriyat faaliyeti.

3) Radyo istasyonlarının düşman hücumlarına ve «besinci kolun» tahribatına karşı muhafazası tedbirleri.

4) Casusların radyo vasıtasile sifreli neşriyatına mâni olmak için, sahsırlar elindeki radyolar üzerinde bir nevi kontrol tesisi.

(Devamı 7 nci sayfada)

Belçika p'akalı
otomobilin macerası15 gün seyrüsefer yapmasın
müsaade edilen otomobilin
şoförü sahibine haber vermeden
dolaşıp duruyormuş

22/11/940 tarihinde neşredilen ve otomobillerin seyrüseferini tahdid eden koordinasyon kararına muhalif hareket etmekten mazur müruf bir tüccarla, şoförü düz adliyesine verilmişlerdir. Hâdisesudur:

Zahire üzerine ithalât ve ihracat yapan tüccarlardan Emin Vafi, İstanbulda ve Belçikada iki ikametgâh sahibi olduğundan, hususî otomobilinin plâkası Belçika hükümetinden alınmıştır. Numarası 423120'dir. Emin Vafi bu otomobille sekiz ayrimizde seyrüsefer ederken, zahire müdahale etmiş ve plâkası belçika memleketinden dahi alınsa hususî otomobillerin koordinasyon heyeti kararile seferden men edilmiş olduğunu sahibine bildirmiştir.

Tüccar ile şoförü Fevzi Ayılın kararına aykırı hareketten dolayı ceza adliyeye verilerek, aslıye 2 nci ceza mahkemesinde duruşmaları yapılmıştır.

Ancak, duruşma sonunda Emin Vafinin seyrüsefer için 15 gün süreli bir müsaadesi olduğu anlaşılınca, belçika beraatine, şoförün 15 gün süreli fazla sahibinin haberi olmadan dolaştığı için 50 lira para cezasile teziyesine karar verilmiştir.

Temyiz umumî heyeti
Satiye davasını mazmunlar
aleyhine nakzetti

Satiye davası hakkında İstanbul 1 inci ağırceza mahkemesi tarafından verilen kararın temyiz 4 üncü ceza dairesi tarafından nazkedildiğini yazmıştı. Mazmunların lehine olan bu bozma kararına temyiz mahkemesi itiraz etmiş ve devriyat temyiz umumî heyetine sevk edilmiştir. Davayı tetkik eden umumî heyet ise, kararı mazmunlar aleyhine nakzetmiştir.

Nakiz kararı ve dava dosyası İstanbul adliyesine gönderilmiştir. Bugünlerde muhakemeye yeniden başlanacaktır.

Bir kadın tramvay
altında kaldı

Dün akşam, Salkmösögüde bir kadının feci bir şekilde ezilmesi neticesi olarak tramvay kazası meydana gelmiştir. Beşiktaştaki Kılıçlı mahallesinde 81 numaralı evde oturan Nadire Yavuz adında bir kadın, Salkmösögüde caddesinden geçerken Sultanahmedden Sirkeciye gitmek üzere olan vatman Necibin idaresindeki tramvayın altına düşmüştür. Kadının sadmesine uğranmıştır.

Çok şiddetle vukubulan bu kazadan neticesinde Nadire tramvayın altına düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Dünün muhtelif yerlerinden yaralı olarak getirilmiştir.

Kazazed kadın ifade vermemiş, ancak bir halde Haseki hastanesine kaldırılmış, vatman yakalanmıştır. Hâdisenin tahkikatını neticesinde müddeiumumis Ali Kemal idare etmektedir.

Dün gelen ithalât eşyası

Dün, Tiza adlı Macar yapuricinin manımızda mühim miktarda demir, elektrik lâmba direği, şamart tüpü, asid asetik, aseton, zambk çirni, demir makine aksamı, radyo cihazı, aksamı, 43656 kilo gazete kâğıdı, 45956 kilo yazı kâğıdı, ambalaj kâğıdı, boya, pencere camı, motor, telefon santral aksamı, balık levni, toprak boya, mobilya, ampul, toprak, demir vida gelmiştir.

Ayrıca Rint Bulgar yapuricinin gazdan mühim miktarda çinko levni, mangal kömürü, cam mamulâtı, balaj kâğıdı, gramofon makinesinin kumandaları gelmiştir.

TAKVİM

1 incikânun

Rumi sene 1350	19	Arabi sene 1369
11incikânun 6	Romani sene 1940	Kasım 42

PERŞEMBE

GÜNÜŞ	Zilkade	19
1. D.	5	19
2. D.	6	19
3. D.	7	19
4. D.	8	19
5. D.	9	19
6. D.	10	19
7. D.	11	19
8. D.	12	19
9. D.	13	19
10. D.	14	19
11. D.	15	19
12. D.	16	19
13. D.	17	19
14. D.	18	19
15. D.	19	19
16. D.	20	19
17. D.	21	19
18. D.	22	19
19. D.	23	19
20. D.	24	19
21. D.	25	19
22. D.	26	19
23. D.	27	19
24. D.	28	19
25. D.	29	19
26. D.	30	19

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Örfî idarenin müddeti bitmek üzere. Arkadaşlardan biri Ankaradan bir telgraf almış: — Temdid edilmesi muhtemeldir, diyor. Bilmiyoruz, belki doğrudur, belki yanlış.

Fakat Örfî idare, onu tatbik edenlerin yüksek büğleri ile o kadar kuş tüyü hafif geçti ki, şimdi onun uzatılacağı veya uzatılmayacağı haberi üzerinde okuyucunun bir saniye bile duracağına biz inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken

İtalyanlar Bardiyadan Çekiliyorlar

İngiliz tazyiki gittikçe artıyor

İngilizler İtalyan Somalisinde de anam ele geçirdiler

Kahire, 19 (A.A.) — Cepheden son haberlere göre, İngiliz kuvvetleri Bardiya üzerine tazyikle arttırmakta ve ileri hareketleri devam ettirmektedir. Bardiyadaki İtalyan garnizonu Tobruk garnizonuna 100 kilometre uzakta bir şekilde doğru çekilmektedir.

Kahire, 19 (A.A.) — Garb cöndü İngiliz taarruzunun ilk yedi gününde yüzden fazla İtalyan yaralı tahrib edilmiş veya kullanılamaz hale getirilmiştir. İngilizler tazyik zayıyatı ehemmiyetle takip etmektedir.

Kahire, 19 (A.A.) — İtalyan Somalisinde ele geçirilen anam ele geçirildi. İtalyan Somalisinde kazanılan muvaffakiyetlere ilave olarak İngilizlerin bu bölgede 13 hafif top, iki ağır top, iki makineli tüfek ve 150 bin kurşun ele geçirdikleri bildirilmektedir.

Yunanlılar yeni muvaffakiyetler kazandılar

Elbasan yolunu kontrol eden İtalyan mevzileri zaptolundu

Kahire, 19 (A.A.) — Royter muhabirinin bildirdiğine göre, Yunanlılar Elbasan yolunu kontrol eden İtalyan mevzilerine karşı yaptıkları bir sığıncı hücumu ile şiddetli muvaffak oldular. İtalyan mevzilerinden sonra bu mevzileri zaptolmuşlardır.

Kahire, 19 (A.A.) — Resmî tebliğde muhtelif noktalarında bulunan İtalyan mevzilerinin zapt edilmesi neticesindedir. Birçok esir alınmıştır. Bunlar arasında sübaylar da bulunmaktadır. Büyük miktarda malzeme tahrip edilmiştir.

Almanya'da isyan genişliyor

Kahire, 19 (A.A.) — Avam hareketleri hariciye müsteşarı tarafından demisler ki: Almanya'da isyanlar karşı hareketinin ilerlediği anlaşılmaktadır. İmparator Selâse ve Habeşistan'da isyanlar karşı mücadele eden bütün unsurlara yardım yapmak İngiliz hükümetinin vazifesidir.

Amerikanın yeni üsleri

Washington, 19 (A.A.) — Salâhî mahfellerde beyan olunduğuna göre, merkez ve cenubi Amerika kıtasında getirilecek hava ve deniz üsleri silâhına aid yerlerin ve planlarının tanzimi başlanmıştır.

Washington, 19 (A.A.) — Amerikan hükümeti muhtelif Amerikan üsleri tahkimatını yapmaktadır. Bu üslerin tahkimatı için çok parayı verecektir. Bu üslerin tahkimatı için çok parayı verecektir. Bu üslerin tahkimatı için çok parayı verecektir.

Alman iase gemisi batırıldı

Kahire, 19 (A.A.) — Amirallik tarafından bir tahmine göre tahminen 100 ton hacminde bir Alman iase gemisi Belçika sahilleri açıklarında batırıldı.

Nafia Vekâleti Edirneye iki heyet gönderdi

Edirne 17 (Husulî) — Son seylâb dolayısıyla Edirne'de hasar gören su ve elektrik tesisatı hakkında tedbir alınacak olan fen heyetleri Nafia Vekâleti tarafından Edirneye gönderilmiş ve iki heyet de belediye ve umumî müfettişin de hazır bulunduğu bir toplantıdan sonra işlerine başlamışlardır.

Kızılay feyzesinden zarar görenlere yardıma başlamıştır. Vilâyet ayrıca Edirne ve İstanbul'a kayıplar ısmarlamıştır. Bosnaköyde hiç bir nüfus ziyatı yoktur. Halkın mühim bir kısmı şehire ve civar köylerine geçirmiştir. Bunlar vilâyetçe Hadımağa sahrasında açtırılan çay ve istirahat durağında çay verilmektedir. Bakım ve işe servisi iyi bir tarzda devam ediyor. Ziraat Bankası feyzesiz ugrayan köylerin tohumluğuna ve koyunlarına yardım etmek için hazırlanmaktadır.

Amerikadan bir miktar daha ziraat makineleri getirilecek

Ankara 18 (Husulî) — Amerikadan bir miktar daha ziraat makineleri getirilebilmesi için Ziraat Vekâleti emrine iki milyon liraya kadar tahsisat verilmesi hakkındaki koordinasyon heyeti kararı Vekiller Heyetinin tasdikine arz edilmiştir.

İngilterede bir casus kadın idama mahkûm oldu

Londra 18 (A.A.) — 42 yaşında olan Dorothy Pamela O'Grady bugün Winchester mahkemesinde hıyaneti vatanine cürmünden idama mahkûm edilmiştir. Muhakeme hafi celsede ve jüri huzurunda cereyan etmiştir.

Bayan O'Grady'nin Wight adasında, düşmanın askeri hareketini tespit edebilecek bir plan hazırladığı ve genel bu maksada İngiliz kuvvetlerinin hareketini güçleştirecek tertibat aldığı ve askeri bir telefon hattını kestiği tahakkuk etmiştir. Maznun, bundan başka devlet esrarını ifşa edenler hakkındaki kanun hükümleri bakımından da mücrim addedilmiştir. O'Grady, ayrıca, meçhul şahıslarla birlikte suikast hazırlamak cürmü ile itham edilmiş de bu noktadan be-raet etmiştir.

İtalyaya yardım için Hitler, askerlerinin Fransız arazisinden geçmelerini istemiş

Londra 18 (A.A.) — Lavalin azlı hakkında Timesin Newyork muhabiri şöyle yazıyor:

Bernden gelen bir telgrafta bildirildiğine göre geçen hafta Hitler, Laval vastasıyla Petain nezdinde bir teşebbüsle bulunarak İtalyanın yardımına gitmek üzere Alman kuvvetlerinin Fransız topraklarından geçmesine müsaade istemiştir. Petain, kuvvetlerin İtalyan müsaidesi yegâne kima nolan Toulun'un bir Fransız deniz üssü olduğunu ileri sürerek bu teklifi kabul etmemiştir.

İtalyada 50 bin Alman askeri bulunuyormuş

Londra 18 (A.A.) — Afi ajansı bildiriyor:

Şimdinden İtalyaya 50.000 Alman askeri gönderildiğine dair Belgrad'dan alınan haberler henüz teyid edilmemiştir.

Bu haberin doğruluğu hakkında burada şüphe edilmektedir.

İngilterede bir aylık hava kurbanları

Londra 18 (A.A.) — Dahillî Emniyet Nezareti, İngiltere üzerine yapılan hava taarruzlarında Sontesin ayı zayıyatının 458 ölü ve 6202 hastaneye kaldırılan yaralı olduğunu bildirmektedir. Bu zayıyatın müfredatı şudur: Ölümler: 2289 erkek, 1806 kadın ve 16 yaşından aşağı 493 çocuk.

Yaralamp hastaneyeye kaldırılanlar: 3493 erkek, 2251 kadın ve 16 yaşından aşağı 458 çocuk.

Almanya'dan getirilecek mihanik ve elektro teknik aletleri

Ankara 18 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

25/7/1940 tarihli Türkiye ile Almanya arasında ticarî mübadelelere mütedair hususî anlaşmanın 3 numaralı lâhikasındaki plâfonun birinci grupuna dahil bulunan mihanik ve elektroteknik kısmı devlet dairesi ve müesseseleri ihtiyacına tahsis edilmiştir. Bu kısımdan mal getirmek için hususî firmalar tarafından vâkı talepler infaz edilmeyeceği cihetle mezkûr taleplerin bu suretle cevaplandırılması telâki edilmiştir.

Sollum etrafındaki muharebelere aid tafsilât

Kahire 18 (A.A.) — Mısır - Trablusgarb hududundan Royter muhabiri bildiriyor:

Sollumda, İngiliz piyade kuvvetleri bugün Trablusgarb hududu üzerine büyük bir tazyik hareketi yapmaya hazırlanmaktadır. Aynı kuvvetler son günlerde Solluma karşı yaptığımız taarruzun nihai safhasına da iştirak etmiştir. Bir hafta evvel Sollum tehdidi edildiği zaman Sidi-Barraniden gelen bir İngiliz zirhî fırkası o kadar süratle yetişmiştir ki General Amiconun kumandasındaki İtalyan Catanzaro fırkası bütün mevcudu ile ihata edilmiştir. Askerin çoğu esir alınmış ve fırkanın hemen hemen bütün malzemesi yol kenarlarında bırakılmıştır. Bir kısım İngiliz tankları Sollum üzerine inerken dahil den gelen diğer bir kısım tanklar da bir yamacı tırmanarak Sollum müdafileri üzerine sağanak halinde mermi yağdırmışlardır. Bu esnada İngiliz hava kuvvetleri fasilâzı bombardımanlarına devam ediyorlardı. Tanklarımızdan bazıları çamura saplanmış da bu hal, taarruz hareketimizi ciddi bir sekteye uğratmamıştır.

Bug-Bugda, Sollumdan gelecek yeni esirler için bazı tedbirler alınmış ve hazırlıklar yapılmıştır. Şimdiye kadar Bug-Buga 12 binden fazla esir getirilmiştir.

Meclis 12 gün tatil yapacak

Ankara 18 (Husulî) — Büyük Millet Meclisinin yulbaşı ve onu takip edecek olan kurban bayramı münasebetine ay sonunda mesaisine 12 gün kadar fasilâ vereceği haber verilmektedir.

Hitler İngiltereye karşı büyük bir istilâ hareketi hazırlıyormuş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nin mevcut olduğunu söylemektedir. Bu suretle, böyle bir sergüzeşte bir milyon kişi feda edeceğini birçok defalar tekrar etmiş olan Hitler, sözünü yerine getirmiş olacaktır.

Vaşington mahfellerinde söylendiğine göre, son zamanlarda Amerikan mühimmat ve tazyire imalatını çoğaltması lüzumuna mütedair yazılar, bu mahrem raporların derpiş eyledikleri ihtimallerden mütevellittir.

Ekskeriyetle iyi malûmat almakta olan haftalık Foreign Correspondece gazetesi bu mahrem raporlar hakkında şunları yazmaktadır:

İngiltereye karşı vâsi mikyasta bir istilâ hareketi yapılması ihtimalleri, Almanların İtalyaya yardım etmekte böyle muazzam bir hareketi tercih etmeleri fikrine mütedair bulunmaktadırlar. Bu harekette Fransız donanmasının da hesaba katılmış olması mümkündür. Maamafih Vaşingtonda şu cihet de hatırlanmaktadır ki daha birkaç gün evvel Maresal Petain Vichy'de bir birtaraf diplomata, Fransız donanmasının Almanların kontrolü altına girmesine hiç bir zaman razı olma-ya çağını beyan etmiştir.

İngiltere bir sulh teklifini nasıl karşılayacak?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Almanyanın daha harbden evvel yapmış olduğu İngiltere ile anlaşma tekliflerini tekrar edebileceğini gösteren emareler zaman zaman ortaya çıkmıştır. Fakat bu emareler, hükümet tarafından ehemmiyetli bir mahiyet almamıştır.

Lord Snell, umumî harb şartları meselesi hakkında şunu hatırlatmıştır ki, son seneler içinde Almanya, Avrupada elleri serbest kalmak şartıyla, İngiltere ile iyi münasebetler idame ettirmekle me'sud olacağını mükerer defalar telkin etmiştir. İngiltere hükümeti hiç bir zaman bu nevîden bir anlaşmayı Alman hükümeti ile müzakereye temayül göstermemiştir. Çünkü böyle bir anlaşma eski müttefikimiz Fransanın ve şimdiki müttefiklerimiz de dahil olmak üzere diğer hür Avrupa milletleri için zararlı olabildir.

İngiltere hükümeti, Avrupada Alman tahakkümünü intaç edecek hiç bir anlaşmayı kabul edemez. Hükümet, bugün Alman boyunduruğu altında bulunan milletleri kurtarmak, onlara eski istiklalini iade etmek için her seviye vağvaya kat'îven az-

man zayıyat vermiş ve Keleyre - Kleissura - istikametinde ric'at etmiştir. Bu şehirde yangınlar çıktığı görülmüştür.

Cephenin diğer kısımlarında harekât muvaffakiyetle devam etmektedir. Tarafımızdan bir miktar esir alınmıştır. Bunların içinde bir yarbay da vardır. Mühim miktarda malzeme iğtinam edilmiştir.

Tepedelenin doğru Atina 18 (A.A.) — Resmî Yunan sözcüsü, dün akşam, askeri vaziyet hakkında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur: Yunanlılar İtalyanlara karşı yeni muvaffakiyetler elde etmişlerdir. İtalyanlar, Skivovicin şimal ve şimali şarki tepelerinde atılmış ve büyük kayıplara uğratılmıştır. İtalyanlar şimdi Tepedelenin doğru

Tasarruf ve yerli malı haftası sona erdi

Ankara 18 (A.A.) — On birinci tasarruf ve yerli malı haftasına bugün Hukuk Fakültesinde yapılan bir törenle nihayet verilmiştir.

Bu törende ulusal ekonomi ve arttırma kurumu Balikesir meb'usu General Kâzım Özalp, Fakülte dekani ve profesörler hazır bulunmakta idiler.

Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu başkanı General Kâzım Özalpın sık sık alkışlanan bir konuş-

Garbî Anadoludaki arazinin bir kısmı sular altında

İzmir 18 (Husulî) — Garbî Anadolu ovalarındaki ekilmiş arazi ve birçok köyler, nehir ve çayların taşmasıyla sular altında kalmıştır. Menemenle Emîrâlem arasındaki hattı bir metrede fazla sular kapladığından tren münakalatı sekteye uğramıştır. Seylâb sahası genişlemektedir.

Mecliste kabul edilen kanunlar

Ankara 18 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitezin başkanlığında toplanmıştır.

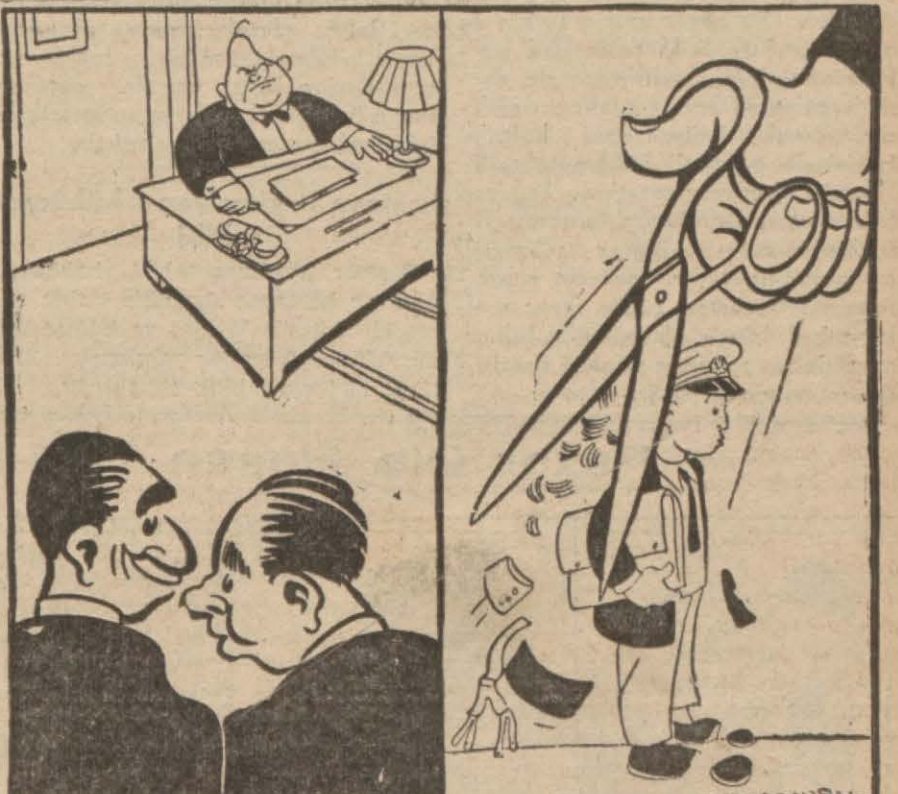
Celsenin açılmasını takiben, ruznemenin ilk maddesini teşkil eden askeri tayinat ve yem kanununa ve kanunun birinci maddesinin tefsirine aid mazbata müzakere edilmiş ve müzakere mevzuunu teşkil eden mesele üzerinde divanı muhasebat reisinin dinlenmesine karar verilmiştir.

Bundan sonra jandarma erat kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve yeniden bazı hükümler ilâvesine, askeri izin kanununun birinci maddesine bir fıkra ilâvesine aid kanun lâyhalarının birinci müzakerelerini yapmıştır.

Büyük Millet Meclisi, bugünkü ruznemesinde mevcut bulunan Türkiye - Almanya arasında ticarî mübadelelere mütedair hususî anlaşmaya bağlı «B. I» listesinde isim tashihî yapılmasına, Türkiye Fransız ticaret kontenjan ve tediyeye anlaşmalarla merbutları hükümlerinin temdidine ve İsveç siparişi edilmemiş müteharrik levazımın Türkiye ihalleri müddetinin temdidine aid olan kanun lâyhalarının da alakadar vekillerin huzurlarile müzakeresini tensib eylemiş ve Cuma günü toplanmak üzere ictimaa son vermiştir.

Pasif korunma kanun projesi

Ankara 18 (Husulî) — Pasif korunma için bugün nizamname ile vatan-darlara tahmil edilmekte olan mükellefiyet esaslarını ihtiva eden bir kanun projesini hükümet yakında Meclise takdim edecektir.

MEYVA PAHALILIĞI — Armut kafalı herifin biri... — Demek onun için kurmandan yanına varılmı -

Münhal meb'usluklar için namzedler

Cumhuriyet Halk Partisinin münhal meb'uslukları için namzedlerini yakında ilân edeceği haber verilmektedir. Samsun valisi Avni Doğanın bu namzedler arasında bulunması kuvvetle muhtemeldir.

Manhaym tekrar bombalandı

Londra 18 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Dün gece fena hava şartlarına rağmen bombardıman tayyarelerinden mükrekke küçük bir kuvvet Mannheim'da bulunan endüstri hedeflerini tekrar bombardıman etmiştir. Pazartesesi gecesi yapılan ataklarda çıkan yangınlardan bazılarınin hâlâ yanmakta olduğu görülmüştür.

Dün gece atılan bombalardan yeni yangınlar çıkmıştır. Diğer bir kısım tayyarelerimiz de Manş sahillerinde limanlara ve tayyare meydanlarına hücum etmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 18 (A.A.) — Resmî tebliği: 17 Kanunuevvel gecesi muharebe tayyarelerimiz Birminghamı, Londra'yı ve merkezi İngilterede askeri bakımdan ehemmiyeti haiz sair hedefleri muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Birçok yerlerde yangınlar çıktı ve infilâklar vuku geldiği görülmüştür.

Sheffield'de bir fabrikanın hâlâ yanmakta olduğu ve diğer mütedair yangınların henüz sönmemiş bulunduğuna müşahade edilmiştir.

18 İlkânun gecesi İngiliz tayyareleri Almanyanın cenubi garbisini üzerine bombalar atmıştır. İki yerde çıkan yangınlar mühim olma-ya bazı hasar vukuuna sebep olmuştur.

Afyon Meb'usu Cemal Akçin vefat etti

Ankara 18 (Husulî) — Afyon meb'usu Cemal Akçin dün bir ameliyat neticesinde sıhhat yurdunda vefat etmiştir. 47 yaşında olan Cemal Akçin meb'us seçildikten evvel Afyon elektrik müessesesinin müdürü bulunmaktaydı.

Şehir Haberleri

Namık Kemal Cumartesi günü bütün yurdda anılacak

Üniversitede, okullarda. Halkevlerinde toplantılar tertib edildi, o gün İnkilâb müzesinde bir de sergi açılıyor

Büyük vatanperver şair Namık Kemal'in doğumunun 100 üncü yıldönümü münasebetiyle, önümüzdeki Cumartesi günü memleketin her tarafında her derecedeki tahsil müesseselerinde, Halkevlerinde ve Üniversitede toplantılar yapılacak, büyük şairin hatırası yâdedilecektir.

Maarif Vekâleti, bütün okullara Namık Kemal'in, altında:

Musarrıfın, sabitim tâ can verince halka hizmette,

Fedakârın kalır ezkârı daim kalbi millette,

Denir bir gün gelir de sayı feyz hamiyette,

Kemal'in sanki kabri kalmadıysa namı kalmıştır.

Kit'ası bulunan büyük eb'adda fotoğrafını göndermiştir. Bu fotoğraflar okullarda münaşib yerlere asılacaktır.

Bütün okullarda, öğleden evvel yapılacak toplantılarda türkçe ve edebiyat öğretmenleri talebelere Namık Kemal'in hayatı, eserleri, vatanperverliği hakkında söz söyleyecekler, şürlülerinden parçalar okuyacaklardır.

Hafta içinde bütün talebelere Namık Kemal'in hayatı ve eserlerine ait tahrir vazifeleri verilecek, eserlerinden parçalar ezberletilecek, resim derslerinde talebe şairin resmi yaptırılacaktır.

Üniversitede Cumartesi günü öğleden sonra saat 14.30 da, bir merasim yapılacaktır. Acis nutkunu müteakib profesör Halide Edib Adnan (İnsan Namık Kemal), Edebiyat Fakültesi docentlerinden Ali Nihad Tarlan şairin vatanperverliği ve divanı, doçent Ziyaettin Fahri Fındıkoğlu Namık Kemal'in fikirleri, Ahmed Hamdi Tanpınar hayatı ve eserleri hakkında söz söyleyeceklerdir. Edebiyat Fakültesi talebeleri de Namık Kemal'in eserlerinden seçme parçaları okuyacaklardır.

Üniversitede yapılacak merasimden sonra İnkilâb müzesinde tertib edilen serginin açılış töreni yapılacak ve burada bir nutuk söylenecektir.

Halkevlerinde yapılacak toplantılarda da Namık Kemal'in hayatı ve eserleri hakkında konferanslar verilecektir.

Bombaydan bir ticaret heyeti geliyor

Bombaydaki pamuklu ve ipekli mensucat fabrikaları mümessillerinden murekkeb bir heyetin temasında bulunmak üzere memleketimize geleceği bildirilmiştir. Alâkadar membalardan yaptığımız tahkikata göre, Hind ticaret heyeti önümüzdeki Çarşamba günü Basraya vâsil olacaktır. Bu heyet ayrıca Irak'ta alâkadar firmalarla temaslarda bulunacağı cihetle şehrimize ne zaman geleceği henüz malûm değildir. Ancak önümüzdeki haftalar içerisinde gelmesi beklenmektedir. Doymu Şabur'un riyasetinde bulunan bu heyette, Bombayın tanınmış firmalarına mensub birkaç mümessil de bulunmaktadır. Heyetin şehri ziyaretimiz üzerinde olacağı gibi bilhassa tiftik ve merinos yünleri üzerinde cereyan edecektir.

Et fiatlarına nark konması muhtemel

Belediyenin tetkikatı geçen sene bu aylara nisbetle et fiatları yüksek olduğunu gösterdi

Belediye, son günlerde gittikçe yükselen et fiatları hakkındaki tetkikatını bitirmiş, geçen yıl bu mevsimde istenen fiatlarla bugünkü fiatların mukayeselerini yapmıştır.

Et fiatlarında görülen yükseklik meselesi fiat mürakabe komisyonunun bugün öğleden sonra yapıcağı toplantıda tetkik olunacaktır. Komisyonun bu toplantısına ceplerde davet olunmuştur. Et fiatlarındaki yükseklik hakkında komisyonun ceplerden izahat alacaktır. Komisyon toplantısında et fiatlarının yükselmesini icab ettirecek muhik bir sebep görülmediği takdirde fiatları yükseltenler hakkında takibat yapılacaktır. Komisyon lüzum görürse et fiatlarına azamî satış nis-

beti de koyacaktır.

Belediyenin yaptığı tetkiklere göre geçen sene bu mevsim ile bugünkü et fiatları arasındaki fark aşağıdadır:

Geçen yıl bu mevsimde canlı beyaz karamanın kilosu 20 kuruş iken bu sene 28,5 kuruşa, kızıl karamanın kilosu 21 kuruş iken şimdi 28 kuruşa, dağlıcın kilosu 21 kuruşa iken şimdi 32 kuruşa, kıvrıncığın kilosu 23,5 kuruş iken şimdi 33,5 kuruşa çıkmıştır.

Bu fiatlara etin mezabaha, nakliye masrafları ile kâr nisbeti ilâve edilecek ve perakende satış fiyatları karşılacaktır. Bu fiyatlar yüksek görülmediği takdirde nark konulacaktır.

Münakalât Vekili Pazar günü Trakya'ya gidiyor

Dört gündenberi şehrimizde bulunmakta olan, Münakalât Vekili Cevdet Kerim İnceyadı, dün de Vekâlete mensub müesseselerde tetkiklerine devam etmiştir.

Cevdet Kerim İnceyadı, saat 11 de Haydarpaşaya geçerek, Devlet Demiryolları birinci işletme müdürlüğünde geç vakte kadar meşgul olmuştur. Vekil, tetkikleri sırasında kendisine görünen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«Sabahtanberi, Devlet Demiryolları birinci işletme müdürlüğünde ve tahmil ve tahliye işlerine aid meselelerle meşgul oldum. Yarın Devlet Demiryolları idaresine giderek tetkikatta bulunacağım. Trakya'daki teftişlerde bulunmak üzere de Pazar günü İstanbuldan ayrılacağım.»

Hem sattıkları mallarda ihtikâr yapmışlar, hem de fatura vermemişler

Fincancılarda, Yusufyan hanımın manifatura ticareti yapan Rafael Elli, ortakları Muiz Fis ve oğlu Hayim Fis, muhik bir sebep olmadığı halde, fiat mürakabe komisyonunun tayin ettiği fiatlardan fazlaya mal sattıklarından ve fatura vermediklerinden adliyeye teslim ve dün tevkiif edilmişlerdir.

Hâdisesudur:

Kâmil Kartal isminde bir yorgancı bu mağazaya müracaat ederek 690 liralık mal almıştır. Bu malları çok pahalı bulan ve talep ettiği fiyatı alamayan Kâmil Kartal, emniyet müdürlüğüne müracaat ederek şikâyetine bulunmuştur. Emniyet müdürlüğü bu şikâyet üzerine derhal harekete geçmiş ve bir cürmü meşhud tertib ederek paraların numarasını almıştır. Kâmil Kartal mağazaya giderek paraları vermiş ve mah almıştır.

Bu sırada zabıta memurları dükkanın giderek hâdiseyi tesbit etmişlerdir. Asliye ikinci ceza mahkemesine verilen ihtikâr suçlarını, hâdiseyi inkâr ederek, iftiraya uğradıklarını söylemişlerse de, mahkeme tevkiflerine karar vermiş, evrakın fiat mürakabe komisyonunda tetkiki için mahkemeyi talik etmiştir.

hastaya gitmeyen hükümet tabibi

Sarıyer hükümet tabibi hakkında dün bir hastanın davetine icabet etmediği iddiasıyla Vilâyet ve Sıhhat Müdürlüğüne şikâyetler yapılmıştır. Vilâyet hâdisesini tahkik etmektedir.

Hasta, nöbetçi doktor gelmediği için mi ölmüş ?

Zabıta ve adliye, bir doktor aleyhinde ölüme sebebiyet verdiği iddiasıyla tahkikat başlanmış bulunmaktadır. Tahkik mevzu olan hâdisesudur:

Arabcamisinde oturan Niyazi adında bir gencin annesi Sıdika evvelki gece anı olarak hastalanmış, delikanlı da büyük bir buhran geçiren annesinin acilen tedavi altına alınmasını Beyoğlu nöbetçi doktorundan telefonla talep etmiştir.

Gene iddiaya nazaran: delikanlıya arzusunun yerine getirilemeyeceği, hasta annesinin ancak ertesi sabah muayene edilebileceği cevabı verilmiştir.

Birkaç saat sonra Niyazinin annesi Sıdika geçirdiği bu buhran ve hastalık neticesinde ölmüştür.

Delikanlı bunun üzerine derhal mahalli zabıtasına müracaat etmiş, vaziyeti anlatmış ve annesinin sırf bu ihmal ve lâkaydı yüzünden öldüğünü iddia ederek nöbetçi doktoru hakkında davacı olduğunu söylemiştir.

Bu iddia etrafında başlıyan tahkikat devam etmektedir.

“Bozkurd,, mecmuası aleyhine açılan dava mahkûmiyetle neticelendi

Genç yazarlardan Cavid Yamaç tarafından, “Bozkurd” isimli mecmua aleyhine açılan hakaret davası, asliye 8 inci ceza mahkemesinde dün neticelenmiştir.

Davacı, mezkûr mecmuada çıkan bir makaleyi şahsını halkın hususî metine maruz bırakacak şekilde tahkir eder mahiyette bulmuş ve mecmuanın neşriyat müdürü Sami Karayelle, sahibi İsmet Rasim aleyhlerine dava açmıştır.

Mahkeme, hakareti sabit görmüş ve suçluları matbuat kanununun 27 nci maddesi delâletile, ceza kanununun 482 nci maddesine göre, 6 şar ay müddetle hapse, 100 er lira para cezasına ve 150 lira manevî tazminat ödemiye mahkûm etmiştir.

Fuhuş yuvalarında bulunan küçük kızlar

Gizli fuhuşla mücadelelerine devam eden ahlâk zabıtası, evvelki gece de Beyoğlunda bir çok umumî evlerde araştırmalar yapmıştır.

Yapılan bu kontroller neticesinde iki evde yaşları küçük dört kız bulunmuştur.

Evler kapanmış, sahipleri müddet umumiğe teslim edilmiştir.

Doğru değil mi?

Gece hayatı ve tramvay idaresi

İşıklar karartıma ve maskeleye kararına müvazi olarak, Tramvay İdaresi de gece servislerini tahdide karar vererek, bunu tatbika başlamıştır. Tramvay İdaresinin, eskisi gibi kalabalık olmadığını, birçok tramvayların boş gidip geldiğini göz önünde bulundurarak verdiği bu kararın tatbika başladığı gün, hükümet işıkların yeniden açılmasını bildirdi.

Aradan haftalar geçti, hâlâ Tramvay İdaresi tahdid edilmiş tarifeyi kullanmakta, geceleri sinemalardan, tiyatrolardan çıkanlar, yahud herhangi bir yerden dönenler saat 10,5 tan sonra tramvay bulamamaktadırlar. Bilhassa İstanbul tarafı Fatih, Aksaray kadar uzanan tramvaylardan da mahrumdur. Eğer bu kararın, tramvay darlığından dolayı tatbik edilmesinde ısrar olunacaksa, eskisi kadar bol (1) bulunmasa bile, gene saat 12 ye kadar Beyoğlunu İstanbulla bağlayacak seferler geniş fastalılarla da olsa yapılmalıdır. Aksi halde Tramvay İdaresi, İstanbulun gece hayatını katlediyor, hükümünü veremekte hiçbir hata yapmıyor, diyoruz.

Doğru değil mi?

Belediye reis muavinlerinin imzasını taklid ediyormuş

Enver isminde bir adam, belediye reis muavinini Lütfi Aksoy'un imzasını taklid etmek suretile, Bandırma'ya kadar bir meccanî vapur bileti tedarik etmiş ve bu bileti satmak isterken belediye polis memuru Süleyman tarafından Tophanede yakalanmıştır. Yapılan tahkikat sonunda Enver'in bundan evvel de sabık belediye reis muavinini Ekrem Sevencanın imzasını taklid etmek suretile sahtekârlık yaptığı tesbit olunmuştur. Sabıkalı sahtekâr adliyeye verilmiştir.

LÜKS MARMARA Salonlarında LÜKS HAFTA AL JOLSON'un

Bütün dünya kadınlarını huçkrarak ağlattığı :

SON BESTE

2 nci film :

Dünyaya korkunç bir rüya yaratmış olan

GÖRÜNMEZ ADAM ARAMIZDA!...

CONSTANCE BENNETT — GARY GRAND BAŞLADI

MİLLÎ ve ALEMDAR da GALA

LOREL - HARDİ

HAYDUDLAR ARASINDA

(TÜRKÇE SÖZLÜ)

DİKKAT: MARMARA sinemasında gösterilen ve bütün dünyada görülmemiş izdihamlarla seyredilmiş olan

ROBERT TAYLOR — HEDY LAMARR'ın 1940 HARİKASI

SEVEN KADIN

Sinemalarımız müşterilerinin de görebilmesi için bu hafta (ALEMDAR) ve (MİLLÎ) ve naklolundu. Yerlerinizi lütfen seans saatlerinde tedarik etmelisiniz.

Lord Dunsany'nin dünkü konferansı

İki gündenberi şehrimizde bulunan İngiliz ediplerinden Atina üniversitesini profesörü, ityatro münek-kidi Lor Dunsany, dün saat 17.30 da ilk konferansını Beyoğlu Halk-evinde, güzide bir dinleyici kütlesi huzurunda vermiştir.

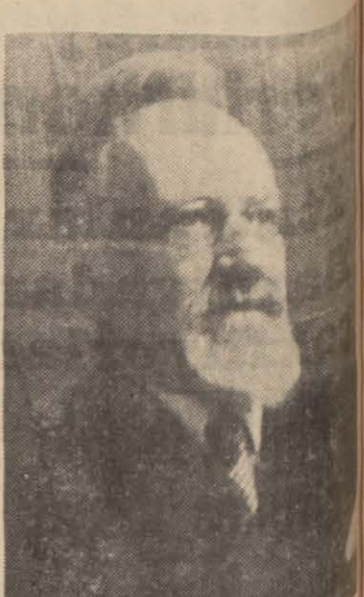
Konferansta, vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, Parti başkanı Reşad Mimaroglu, vali muavini Ahmed Kınık, sefaretler erkânından bazıları, Parti vesair müessesat erkânı, san'at âleminde mensub bazı zevat, gazeteciler ve bir kısım İngiliz kolonisi hazır bulunmuşlardır.

«Dram» mevzuuna tahsis edilen konferansta, hatib evvelâ tiyatrolardan ve tiyatronun bugüne kadar geçirdiği tekâmülden bahsederek demiştir ki:

«Bugün gerek Londrada ve gerekse Nevyorkta binlerce kişi alan büyük ve muazzam tiyatrolar yapılmıştır. Eskisine nazaran gerek tiyatroların ve gerekse dekor ve ışık tertibatında tasavvur edilemeyecek büyük yenilikler olmuştur. Diğer taraftan tiyatronun bugün haiz olduğu bu tekâmül yanında ona yeni bir rakib de çıkmaktadır. Bu radyofonik temsilçilerdir. Süphe-siz radyonun bugün kazandığı rağbet ve televizyonun tekâmül etmekte olduğu bu yeni san'ata da büyük bir istikbal vâdetmektedir.»

Lord, bundan sonra dram mevzuuna geçmiş ve dramın kendi görüşüne göre bir oyun olmadığını söylemiştir. Dramın gerek diyalogdan ve gerekse de bir oyun olmaktan ziyade bir hakiki «hayat» olarak kabul edeceğini beyan ederek buna dair bazı misaller vermiştir:

Lord Dunsany, drama aid misallerde bilhassa Sekispir'den ve onun eserlerinden bahsederek demiştir ki: «Sekispir, yazdığı eserlerde bütün ince teferrüata kadar hayatın her cephesine aşınadır. Bu kavrayış ve sezgi kabiliyeti onu bazan en yüksek tabakadan bir adam olarak konuşturduğu gibi bazan en aşağı derecelere kadar indirmişti. Bu itibarla Sekispir'in eserleri birer hakiki havat çerçevesinden başka bir şey değildir.»

Lord Dunsany

Lord Dunsany sözlerinin naklinden dram nevelerinden ve bunların yazılış şekline bahsetmiş, dramın nasıl yazılabileceğini görüşüne göre tarif etmiştir. Lordun konferansı alâka ile nakil edilmiştir.

Milli Piyango İdaresinin satış gişesi

Bir müddettenberi Dördüncü kâğıt hanındaki Eski Vakıf Parkı'nda bulunan Milli Piyango İdaresi İstanbul Bürosu, işgal ettiği bu dairede tadilat yaptırarak modern bir gişesi vücutte getirmiştir. Halka kolaylık olmak maksadıyla tesis edilen bu gişeye her türlü biletler ikmal edildiğinden bu sabahtan itibaren açılmış ve bilet satışına başlanmıştır.

60 bin çuval geldi

Evvelce Hindistandan Portofino'ya gelmiş olan 60 bin çuval, memleketimize getirilmiştir. Piyasanın ihtiyacı olan bu çuvalların serbest darlık kısmen zail olmaktadır. Yapılan konuşmalar üzerine tandan yeniden 100 bin çuval tahsilmesi mevzuubahştır.

KÜÇÜK HABERLER

● Bugün tasarruf ve yerli mallar haftasının son günüdür.

Tasarruf ve yerli mallar haftası içinde bütün okullarda güzel yazı müsabakaları tertib olunmuştur. Bu müsabakalarda iyi derece alan talebelere Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu tarafından hediyeler verilecektir.

● Tavukpazarında Mesih Mehmedpaşa sokağında, İspiroya ad 21 sayılı marangoz dükkânından evvelki gece yangın çıkmış, dükkânın tavani döşemelerinin bir kısmı yandıktan sonra, itfaiye tarafından söndürülmüştür. Yangının ne suretle çıktığı araştırılmaktadır.

● Maarif Vekâleti, İstanbul köylerinde yeniden bir çok mektepler vücutte getirmek suretile gösterdikleri çalışmalardan dolayı, Vali ve Belediye Reisi doktor Lütfi Kırdar ve Maarif Müdürü Tefvik Kut'a birer teşekkür mektubu göndermiştir.

● Beşiktaşa, Serencebey sokağında, 1 sayılı evde oturan 7 yaşındaki oğlu Fikret Gün'ün vücutdünün muhtelif yerlerinden kanamıştı. Yarası ağır olan Fikret, hastaneye kaldırılmıştır.

● Küçükpazarda, Davudpaşasındaki odalardan birinde meçhul bir şahsın ölü olarak bulunduğu dün yazılmıştır.

Vak'a etrafında tahkikat yapılmış, ecelle öldüğü anlaşılan şahsın, Uzunçarşıda hırdavacı Hasan'ında biri olduğunu tesbit etmiştir. Cesedin gömülmesine izin verilmiştir.

● Dün muhtelif memleketlerden ihracat 250 bin lirayı bulmuştur. Gönderilen mallar arasında veç ve Macaristana deri ve tiftik, caristana ve İsviçreye iç findek, manyaya iç findek, tuzlu balık, rikaya başbaş bulunmaktadır.

BUGÜN İPEK ve SARAY

Sinemalarında Türkçe nüshası

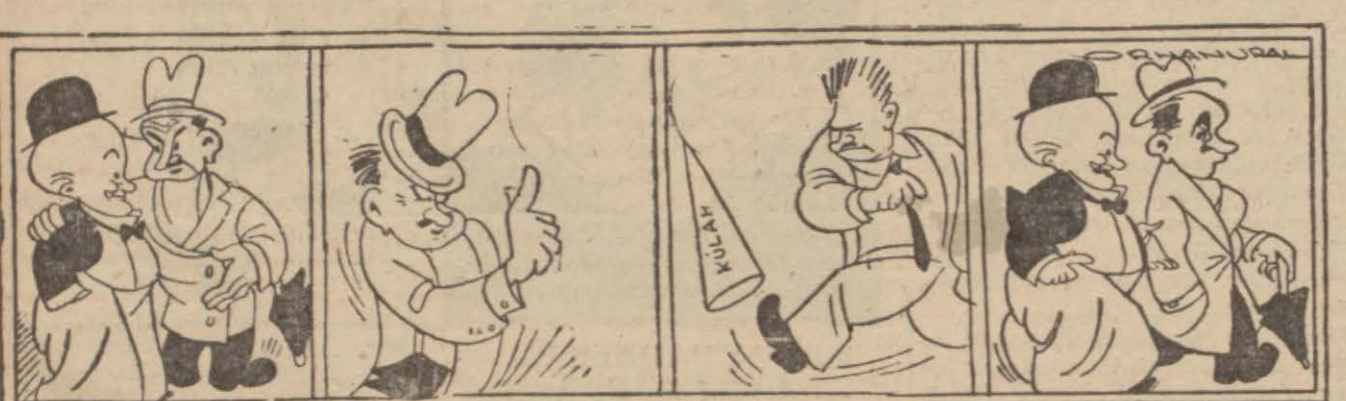
MELEK Sinemasında

Orjinal dildeki nüshası

3 AHBAP ÇAVUŞLAR SİRETE

Meşhur Komik ARŞAK PALABIYKYAN'ın en son çevirdiği kahkaha tufanı

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, ben bütün hayatımda hiç kimseyi...
... Aldanmış adam, değilimdir..
Hasan Bey — Demek, evine öteberiyi sen almıyorsun?

Memleket Haberleri

Adanada

Tarım satış kooperatifi ortakları arttı

Adana (Hususi) — Adanadaki 44 sayılı tarım satış kooperatifi iş sahası genişlemiş ve kendisine daha çok çiftçi aza toplannya muvaffak olmuştur. Bir müddet evvel 24 ortakla işe başlayan bu kooperatifin bugünkü aza sayısı 242 dir. Ve bu 242 ortak taahhüdlerini tamamen ödemiştir. Adana tarım kooperatifi ortaklarına ilk hamlede 160.000 lira para da dağıtmıştır. Bu para çiftçiye pamuk mukabili verilmiş bulunuyor.

Mahalli Ziraat Bankası da bu kooperatife azami yardım göstermekte ve ihtiyaç nisbetinde para vermektedir. Kooperatifin programında ortakların diğer yer mahsullerini satmak hususu da vardır. Fakat programın bu kısmı gelecek yıl tatbik edilecektir. Kooperatif şimdilik pamuk standardizesile meşguldür.

Tohum temizleme makineleri
Ziraat Vekâletinin gönderdiği makinelerle, Çukurova çiftçisinin tohumlarının temizlenmesine devam edilmektedir. Bir ay içinde çiftçinin 400.000 kilo tohumu temizlenmiştir.

Yeni telefon tesisi
Adana otomatik santralının Avrupadan gelmekte olduğu anlaşıldığından bu santral için hususi bir daire ayrılmış ve Adana P. T. T. idaresi binası dahilinde hazırlıklara başlanmıştır. Diğer taraftan hat çekme işleri tamamlanmış bulunmaktadır.

Seyhanın yeni parti müfettişi
Seyhan ve İçel bölgeleri parti müfettişliğine tayin edilen Hasan Memecici (Mardin) Adanaya gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

Valinin teftişleri
Adana valisi Faik Üstün kazalarda yeni bir teftiş seyahatine başlamıştır.

Gümüşhacıköyde askerlerimize hediye hazırlığı

Gümüşhacıköy (Hususi) — Köy gezileri yapmak, aynı zamanda köylülerimize günün meseleleri ve ziraat kalmına hakkında müşahabelerde bulunmak üzere bütün kaza ve köy öğretmenleri kendilerine verilen muntakalarda hafta tatillerinden istifade ederek dolanmaktadır. Bu münasebetle askerlerimize hediye meselesinde köylülerimizin gösterdiği alaka ve hassasiyet her vatandaşın göğsünü kabartacak nispettedir. Köyler adeta birbirlerle yarış edercesine bol ve mütecevvi hediyeler vermektedirler.

Trakyada gezici öğretmenlerin vazifeleri

Edirne, (Hususi) — Yapılan teftişlerde bazı gezici başöğretmenlerin vazifedar oldukları muntaka merkezlerinde ikamet etmedikleri anlaşılmıştır. Eğitimli okulların verimli şekilde faaliyette bulunabilmelerini temin için gezici başöğretmenlerin muntaka merkezleri haricinde ikametlerine müsaade edilmesinin alâkadarlara tebliğ edildi.

Mersin gençlerinin balosu

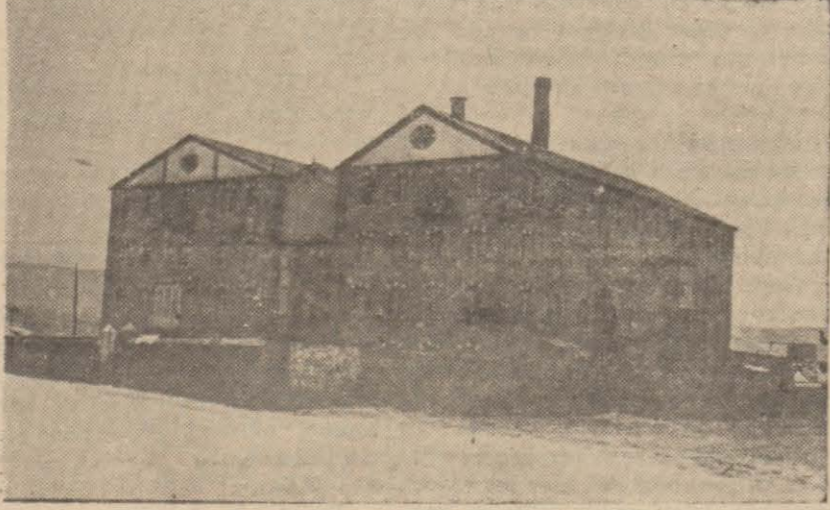
Mersin, (Hususi) — Mersin idman-yurdunun balosu evvelki akşam verilmiş, çok neşeli olmuştur. Baloda şehrin birçok güzide aileleri bulunmuştur.

Maarif teftiş heyeti Adanada

Adana (Hususi) — Maarif Vekâleti müfettişlerinden beş kişilik bir teftiş heyeti şehrimizde bulunmaktadır. Adana orta tahsisat müesseselerinin teftişine başlanacaktır.

İzmirde ekmek işi için yeni tedbirler alındı

İzmir Valisi bütün kaza belediye reislerinin iştirakile bir toplantı yaptı ve bu mesele üzerinde kararlar verildi

İzmir Belediye un fabrikası

İzmir (Hususi) — Vilâyetin muhtelif kazalarında oturan halkın ekmek ihtiyacını temin için Toprak Ofisi İzmir Şubesi Müdürlüğü mühim tedbirler almıştır. Şimdiye kadar 14 kaza merkezinde oturan halkın ekmek ihtiyacı için Ofis ayda 100 tonluk tahmin satış yapmakta idi. Kazalar belediye reislerinin, Ticaret Odasının Vali Fuad Tuksalın riyasetinde yapılan toplantıda ihtiyaç nazarı dikate alınarak bu miktarın 140 tona çıkarılması kararlaştırılmıştır. Kaza belediyelerine gönderilecek buğdayın, İzmir fabrikalarında mı, yoksa yerlerindeki köy değirmenlerinde mi öğütülmesi meselesi hakkında henüz kat'i karar alınmamıştır. Valinin reisliğinde ofis ve muntaka Ticaret Müdürleri Cevad Demran ve Mehmed Ali Eten bir toplantı yaparak bu noktayı da kararlaştıracaklardır. Belediye reisleri, buğday kaza ve köyler değirmenlerinde un haline getirilmesi, bazen külfet teşkil edebileceğini söylemiş, mevsim münasebetile buğdayların un halinde kazalara gönderilmesi muvafık olacağını ileri sürmüşlerdir. Bu noktayı nazarı kabul edilmesinin kuvvetle muhtemeldir.

Kaza Belediye Reisleri, dün yerlerine dönmüşlerdir. Bu mühim karar sayesinde İzmir de dahil olmak üzere bütün kazaların ekmek ihtiyacı temin edilmiştir. Sevkiyat meselesi de derhal halledilecektir.

Vilâyet fiat murakabe komisyonu, İzmir civarı için un ve buğday satış fiatlarını tesbit etmiştir. Böreklik ve baklavalık iyi kalite unların fiatlarını da yakında tesbit edecektir.

Tohumluk tevzili
Mülhakatta çiftçilere Ziraat Bankası tarafından yarım milyon kilo tohumluk buğday tevzi edilmiştir. Bazı kazalarda tevziat işi henüz devam etmektedir.

Bu arada Seferihisar çiftçilerine tevzi edilmek üzere Vilâyet Ziraat Müdürlüğünün teşebbüsile Ziraat Bankası tarafından Seferihisara 15 ton tohumluk buğday gönderilmiştir.

Belediye Reislerinin teftişleri
Belediye Encümeni, Dr. Behçet Üstün reisliğinde toplanmıştır. Bazı yolların tamiri için kararlar alınmıştır.

Belediye Reisi, beraberinde mühendisler olduğu halde şehrin yağmur den su basan yerlerini gezmiş, burarlarda alınacak tedbirler hakkında direktifler vermiştir.

Yüküklerini Hava Kurumuna vereneiler
Altın nişan yüküklerini teberrü etmiş olanlara yüküklerine mukabil Hava Kurumu tarafından yaptırılmış olan yükükler verilmektedir.

Yükükler kararın bir madenden nefis bir şekilde yaptırılmış ve üzerinde Kurumun «T. H. K.» semsi vardır. Bunların tevziye başlanmıştır.

İkinci lisede çocuk velilerinin toplantısı
İkinci liseye davet edilen iki bine yakın çocuk velisinin iştirakile okul Müdürü muavin M. Öz bir hasbihalde bulunmuştur.

Okul salonunda yapılan bu toplantıda müdür muavini talebe velilerine hitab ederek mektebin cemiyet içindeki mevkiini, ve çocuk terbiyesindeki inkâr edemez rolünü anlatmıştır. Hasbihal sırasında bazı çocukların mektebe devamsızlığı mevzu bahis edilmiş, sinema, fena roman ve hikâye, sokak ve fena arkadaşın çocukları üzerindeki tesiri görülmüştür.

Çocukların okula geç gelmelerinden şikâyet edilmiş ve bilhassa çocuğun ders durumu bütün çocuk velilerini yakınından alâkadar olmaları temenni edilmiştir. Çocuk süüstümalle rine karşı, çocuğu ruhan ve bedenlen meşgul etmek için sporla iştigalininin faydası tebarüz ettirilmiştir. Çocuk velileri bu konuşmalardan memnuniyet beyan etmişlerdir.

Nizibde

Bu yıl zeytin mahsulü çok bereketli

Nizib, (Hususi) — Kazamız zeytin mahsulü hali idraktedir. Fabrikalar yağ ve sabun imali için hazırlıklarını ikmal etmiş bulunmaktadırlar. Köylerden ve merkezden peyderpey gelmekte olan perakende mahsul fabrikalarda toplanmaya başlamıştır. Bu sene mahsul oldukça bereketlidir. Nizibin senelik zeytin istihlâlatı 2 milyon beş yüz bin kilo ya baliğ olmaktadır. Bunun iki milyon kilosu sabun imalinde, 500 bin kilosu da yemeklik olarak kullanılmaktadır. Cenub vilâyetleriyle şark vilâyetlerinin kısmi küllisinin sabun ihtiyaçlarını hemen hemen Nizib temin etmektedir. Merkezde elektrik ve motörle müteharrik 5 zeytinyağ imalâhanesi ve 8 adet sabunhane hali faaliyettedir.

Senelerdenberi natamam bulunan Nizib - Antep yolu bu sene vilâyet bütçesinden tefrik edilen 70 bin liralık bir tahsisatla ikmal edilmiştir. Yolun ikmalî kazanım iktisadî inkişafı üzerinde büyük tesirler icra etmiş, Teşrinlerden sonra bir müşkülâtla gidip gelmekte olan vesaiti nakliye şimdi muntazam seferlerine başlamıştır.

Adanada gangster kızın davası

Adana İş Bankası müdürüne mektub göndererek tehditle para kazanmak istiyen Nazmiye Ofas adındaki kızın muhakemesi neticelenmiş iki sene hapse mahkûm olmuştur. Nazmiye güzel bir kızdır. Adanada bu dava uzun zamandanberi merakla takip edilmekteydi.

Avrupa imtihanını kazanan Edirneli iki talebe

Edirne, (Hususi) — Edirne lisesi bu yılki mezunlarından Hayrettin Şenolla Zeki Ege, şeker fabrikalarını hesabına Amerika ve Avrupada okumak üzere girdikleri imtihanı kazanmışlardır. Bunlar bir yıl kadar Ankarada staj gördükten sonra iyi derece alırlarsa, Amerika ya vevahud Avrupaya gönderileceklerdir.

Bigada sevindirilen yavrular

Biga (Hususi) — Geçen hafta sayın Cümhurreisimiz İnönünün sayın valideleri Bayan Cevriye Bigadaki Çocuk Esirgeme Kurumunda mevcut 36 yetim talebeye Feshane fabrikası mamulâtından 36 adet yün battaniye hediye etmiş ve bu suretle kimsesiz olan 36 yavruyu sevindirmiştir.

Gösterilen şefkat ve yüksek alâkadan dolayı bu millet anasına, Kurum başkanlığı tarafından teşekkürle mukabele olunmuştur.

İstanbulda Vakıf handa tüccar Davud ve Gaffar altmış lira teberrüde bulunmuşlar ve böylelikle yetimlerin kişilik ayakabalarını temin etmişlerdir. İdare heyeti tarafından bu hamiyetli yurddaşlara da ayrıca beyan şükran edilmiştir.

Rosim, bu yetimleri grup halinde göstermektedir.

(Baştaftı 5 inci sayfadın)

di, ve Beykına ihtarda bulunularak, üniversitede verdiği dinsince mahiyeteki takrirlerini, derhal kesip Paris'e gitmesi emredildi. Arkadaşları bu emre itaat ettiği takdirde istikbalinin mahvolacağını, Pariste başına her türlü kazanın gelebileceğini, İngiltereye giderse selâmete erişeceğini söylediler. Fakat Beykin özü sözü doğru bir insandı. Tarikate girerken etmiş olduğu itaat yeminini hatırladı ve büyüklerinin emrine boyun eğdi. Parise yollandı. Oraya varır varmaz da kendisini çalyaka ederek hapse tiktılar. On sene bu işkenceyi sinesine çeken Beykindan bu müddet zarfında her şey esirgendi. Ona ne okuyacak kitab, ne de yazı yazacak malzeme verdiler. Münevver insanlardan, her türlü fikir cereyanlarından uzak tutulan Beykin, 1265 de İngiliz kiliselerinin başına gelen yeni bir şahsın lütf ve delâletile aydınlaşa, yıllardır susmuş olduğu dünyasına kavuştu. Yeni papa ondan yeni bir ilim ve fen kitabı yazmasını istedi. Beykin tap-taze bir azim, gayret ve sevkle başladığı bu işi on sekiz ayda bitirerek, devrin her türlü ilim ve fenninden bahseden ansiklopedi genişli üç cildlik bir eser hazırladı. Beykinin tek bir kitab karıştırmadan, kursuz hafıza ve bilgisinin kuvvetine dayanarak bu eseri vücutte getirmesi cidden hayrete şayandır.

Beykin, bu eserinde, Arşimeddenberi ilk defa olarak ilmi, araştırma esaslarını bilürlendirmiştir. Beykinin koyduğu kaide şu idi: *Hiçbir şeyi olduğu gibi, başkasından duyduğumuz için kabul etmeyiniz. Endüktif düşünce mahsulü olan hiçbir şeyi kabul etmeyiniz. her şeyi isbat ediniz. Hakikati bulmak için bir yol vardır. O da istihrac usulüne dayanan tecrübedir.*

Bu ses, Beykin dünyasının yeni duyduğu bir nağme; dimi doğmaları yetişmiş, manasız meseleler uğru runda yıllarca nefes tüketmiş, on üçüncü asır âlimleri için aforoz edilmeğe müstahak falsolu bir sestir. Bu devrin okumaları kendilerini dev aynasında görüyorlardı. Sorup, soruşturmak, mevcud kanaatlerden şüphe etmek kimin haddine düşmüştü. Halbuki bu yanda namuslu, dindar tanılan birisi ortaya atılıyor, bilgi bu suretle elde edilmez. Hepiniz körsünüz. Manen kötürüm-sünüz. Sizler tabiat sırlarını çözümler sanıyorsunuz. Halbuki ben bunun aksini isbat ediyorum. Hakikat tecrübe ile ve pek kolaylıkla bulunabilir. diye gürüyordu. İddiasını vesikalandırmak için de, hemşerilerinin hayret nazarlarına «alâmi sema» hâdisesini arz ediyordu. Efsanelere bakacak olursanız alâmi sema, güzel bir sır, bir ihtar, bir sembol, bir takdis nisanesiydi. Böyle bir şey anlaşılamazdı. Zira bu alâmi sema, tabiat üstü bir şey, Tanrının parmaklarına semada bırakılan izlerdi.

Beykin, zamanındaki en abdalları bile kavrayacağı bir şekilde anlattı ki, alâmi sema, güneş şualarının, yağmur damlalarının arasından geçmesinden vücut gelir.

İzbe bir manastırın gönül karrantan duvarları arasında ömrünün en güzel çağlarını törpüleyen Beykin tabii bir insiyakla «ışığa» meftun olmuştur. Bu yüzden de ışığın mahiyetini keşfe uğraştı. Yıllarca adeselerle tecrübelerde bulundu. Bir teleskop veya bir mikroskop yaptı mı?.. Bilinmiyor. Fakat adeselere dair epeyce malûmatı olduğu yazılardan belli. Uzaktaki esyayı yakın göstermek için adeseler nasıl kullanılmalıdır?.. Bunu bize miras bıraktığı yazılardan anlayabiliriz. Fakat dünya, Galilenin zuhuru ve teleskopun icadına kadar üç yüz sene daha beklemek mecburiyetinde

güzelî ile en büyük eserini vücutte getirdiğine kanidi. Eldede ettiği vesikalalar, onun ismini Intelligens Servisin tarihine alun harflerle yazdırıcakti.

Müsterih, mağrur, istikbalinden tamamiye emin adamlara mahsus bir huzur ve sükân içinde başını dayadı; artık bir iki saatlik bir uykuya hak kazandığına kanaatle gözlerini kapadı.

Trenin sarsıntısı bir ninni gibi geldi. Bir zaman sonra korkunç bir karanlık içinde beyninin uyutuşunu ve bir takım vahşi hayvanlarla karşı karşıya gelerek ne yapacağını şaşırması gibi titrediyini hissetti. Kendisine doğru uzanan bu pençeden boynunu kurtarmak için elleri ile yüzünü kapadı. Eğildi, büzüldü.

Bunun bir kâbus olduğuna inanıyor, fakat bu kâbustan kurtulamıyordu. Bu kâbus ne kadar sürdü? Tahmin edemiyordu. Gözlerini açtığı zaman ter içinde idi. Elini başına götürdü. Hasta mı idi? Hayır... Fakat bütün bu... Bir kılık biseydi.

Yavaş yavaş kımldayarak kendine geldiği zaman:

— Ne oldu bana?
Diye sordu ve birden elini cebine attı. Sonra sol cebine baktı. Vesikalalar yoktu. Telâşla bağajını karıştırdı. Dişleri büyük bir gazabla gıcırdadı. Henüz ayaklarında takat olmamakla beraber, tutunarak ayağa kalktı. Koridorda bir memura neredede bulduklarını sordu ve henüz hiçbir istasyonu geçmemiş olduklarını anladı. İçerideki memura yirmi frank uzattı:

— Hududdan hareket ettiğiniz zaman benim bulunduğum kompartimanın önünden geçtiniz. Arkamızda genç bir kadın vardı. Siyah saçlı, sarışın bir kadın... Su dakikada o kadının neredede olduğunu biliyor musunuz?

— Hayır... Fakat öğrenebiliriz haber verdi:

— Restoranda oturuyor ve gençle konuşuyor. (Arkası var)

Son Postanın macera romanı: 66

Gestapo ve ENTELICENS SERVİS

Nakleden: Behçet Safa
— Bu müteasib Alman başımıza bir iş çıkarmasın. Herifi gazabete getirdik. Bunlar müteceviz insanlardır. Hududda veya bir istasyonda memurları başımıza toplayabilir.

— Hakkiniz var. Bağajlarımızı taşıyalım.
Ve iki dost, kompartimandan başka bir kompartimana taşındılar. Südetli kompartimanda yalnız kaldı. Bu yalnızlık ona ancak biraz daha müteyakız olmak gibi bir yük tahmil ediyordu. Maamafih İsviçre hududuna varmışlardı.

Biraz sonra Alman gümrük memurları göründüler. Südetli, onları bir tebesümle karşıladı, bir elinde pasaportu ötekinde koca bir süsi-

Hududa yakın ve hududdan sonra bu işareti taşımak büyük bir imana delâlet ediyordu. Sert ve çatik kaşlı Alman memurları bu babacan ırktaşlarını görünce gülmekten kendilerini alamadılar. Onunla dostça selâmlaştilar. Bununla beraber bağajı ve pasaportu büyük bir dikkatle muayene ettiler. Çantaya şöyle bir göz gezdirmekle kifia ettiler. Südetli bütün sorulan suallere ağzında süsönuşun parçası olduğu halde gülererek, alay ederek cevaplar veriyordu. Gümrük memurlarından yaşlıcası işi bittikten sonra:

— Memleket dışına gidecek sıramı?
Diye sordu. Südetli:
— Merak etmeyin; iki gün sonra gene karşlaşıyoruz. Sade memleketin bana değil, benim de memlekete ihtiyacım var. Hayl Hitler...

— Hayl Hitler...
Eller yukarı kalktı. memurlar uzaklaştı ve tren hareket etti.

Südetli vagonda yalnız ve sessiz kalmıştı. On dakika böyle kımldamadan, es çıkarmadan olduğu yer-

İlme pek öyle ehemmiyet vermeyen üçüncü Nikola Beykinin icad? larını duyunca köpürdü. Bunlar şeytan isidir. Dinsizlik nümüneleridir. Sahibini cezalandırınız. emri verdi. Beykin:

— Sizler söylediklerimi anlayacak kudrette olmadığınız için bur-lara şeytan isidir. diyorsunuz. Din adamlarınız, keşifleriniz eserlerini afsun makulesi sanıyorlar diye kendisini düdâfaa ettiği halde 1278 de, gayet nüfuzlu bir arkadaşının sayesinde ancak hapse tıklamakla cezasını kurtardı. Zamanının en büyük mütefekkir ve bilgini, on dört sene tek başına bir hücrede mahpus kaldıktan sonra, gene arkadaşlarının gayretile varı meflûc bir halde hürriyetine kavuştu. Fakat artık bir türlü iyileşemeyerek, iki sene sonra hayata gözlerini kapadı.

24 yılını hapiste geçiren bir adam sıfatile dünyaya vattığı hizmetleri az bularak özur dileyen ve evvelerki fakir yüksek tahsil gençlerine mahsus daha fazlasına muvaffak olamadı. diyen Beykin, son yediği dar-belerin inkişarile, ölmü yatağında:

«— İlim ve fen aşkı uğurunda kendime bu kadar eziyet ettiğimin için pişmanım!.. diye inlerken bil-mem haklı mıydı?..»

İbrahim Hoyi

Medreselerde açılacak talebe yurdları

Universite Hey'eti dün, öğleden sonra toplanarak Fatih medreselerinin fakir yüksek tahsil gençlerine mahsus talebe yurdu haline ifrağı meselesini görüşmüştür.

Medreselerin talebe yurdu haline getirilmesi işine derhal başlanacak ve medreseler tefriş olunacaktır.

Yeni talebe yurdlarına şimdilik talebe kabul olunacaktır.

Sinemalardan şikâyet ediliyor

Son zamanlarda sinemaların tem-mevki sandalyelerin adedini önce te-bit olunan miktardan aşağı indirdikleri, buna mukabil pahalı mevki koltuklarını çoğalttıkları hakkında belediyyeye şikâyetler yapılmıştır.

Ayrıca sinemaların gişelerini mab-nelerden aç evvel açtıkları ve bu sebeple retle lüzumsuz izdihama sebebiyet verdikleri de ileri sürülmüştür. Belediye bu şikâyetleri tetkik etmektedir.

Yavaş yavaş kımldayarak kendine geldiği zaman:

— Ne oldu bana?
Diye sordu ve birden elini cebine attı. Sonra sol cebine baktı. Vesikalalar yoktu. Telâşla bağajını karıştırdı. Dişleri büyük bir gazabla gıcırdadı. Henüz ayaklarında takat olmamakla beraber, tutunarak ayağa kalktı. Koridorda bir memura neredede bulduklarını sordu ve henüz hiçbir istasyonu geçmemiş olduklarını anladı. İçerideki memura yirmi frank uzattı:

— Hududdan hareket ettiğiniz zaman benim bulunduğum kompartimanın önünden geçtiniz. Arkamızda genç bir kadın vardı. Siyah saçlı, sarışın bir kadın... Su dakikada o kadının neredede olduğunu biliyor musunuz?

— Hayır... Fakat öğrenebiliriz haber verdi:

— Restoranda oturuyor ve gençle konuşuyor. (Arkası var)

Askerî vaziyet

(Baştafı 1 inci sayfa)

Himara, Tepedelen ve Kismura - dan sonra Elen ordusunun ehem - miyetli hedefleri şüphe yok ki Av - lonya ve Berat olacaktır. Bunların zaftı ise 9 uncu İtalyan ordusunu Semeni ve Şkumbi nehirleri arasın - daki düzlüğe atacağından, eğer bu zaman zarfında Etabasandan da dü - şerse o zaman Arnavudlukta ki bü - tün İtalyan ordusu hâkim olma - dığı Adriyatik denizine arkasını vermiş ve bu suretle pek tehlikeli bir vazie - yete düşmüş olur.

Elbasanın düşmesi halinde bile İtalyan ordusu Avlonya ve Berat - ından sonra şimalı Arnavudluk - ta ve daha sonra şimalı Yagoslava topraklarına atılmak tehlikesine mar - uz olacaktır. İste Elen askerî ha - rekâtı Arnavudlukta bu veya şu neticeye doğru ağır, fakat emin ola - rak böylece inkisaf etmektedir.

Libyanın şimali sarkî semtini teşkil eden Marmarîkin bir iske - lesi olan Bardiya önlerinde iki gün - denberi cereyan eden muharebe hakkında yeni bir haber gelmiştir. Fakat karadan ve denizden mu - hasara edilmiş bir vaziyette bulun - duğu anlaşılan bu mevkin de yak - ında düşmesi beklenebilir.

Bardiyanın İngilizler tarafından zaftı Tobruk istikametinde takibe de - vamiyede olan motörli ve zirhlî İngiliz kolordu için Libya sâ ilinde ye - ni bir iş ve ikmal liman ve üstü ola - cağı için pek ehemmiyetli bir hâdis e olacaktır. Bu vaziyet şimdiki Sollum yapılmaktadır. Mısır Garb çölen de şimdî Marmarîke cereyan eden vuku - atı esasında Graziyani ordusundan ne miktar kuvvetin bozulduğunu ve da - ha ne kadar tümen kaldığını ve bun - ların nerede ne yaptığını bilmek bit - labi pek ehemmiyetlidir. Sidi Barrani ile Sollum arasında İtalyanların, ev - velce tahmin ettiğimiz gibi, beş tü - meninin bulunmuş olduğu anlaşılır. Fakat kâh 400 bin, kâh 500 bin insan olarak tahmin olunan meşhur Graziyani ordusunun büyük kısmı a - caba nerededir? Sidi Barrani - Sol - lumba bölgedeki bozulmuş İtalyan kuv - vetleri Libya'daki umum İtalyan ordus - unun sadece bir ön ordusu idi ise o halde büyük kısmın herhalde Bar - diya - Kapuzo bölgesinde bulunması şüb - herhalde. Fakat Sollum ile Kapuzo - nun bu kadar çabuk düşmeleri ve muharebenin bir yıldırım hızla Bar - diya etrafına kadar intikal etmesi Graziyani ordusunun büyük kısmının ne buradadır ve ne de yakınlarda ol - duğunu gösteriyor.

Şimdiki gibi bir muharebe vazie - yede Sollum ve Kapuzo ve Bardiya muntakasında bulunmuş ve burala - ra yetişemeyen bir ordu ise ya mev - cud değildir veyahud Tobruk, Derne, Bengazi ve Trablusgarda dağınık bir halde bulunmaktadır. Böyle bir ordunun ise bundan sonra toplanma - sı ve muvaffakiyetli bir muharebe vermesi pek şüpheli olur.

H. E. Erdem

RADYO

PERŞEMBE 19/12/1940

8. Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.15: Hafif müzik (Pl.) 8.45: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Müsterek okunan şarkılar, 12.50: Ajans haber - leri, 13.05 Münferid okunan şarkılar, 13.20: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03 Radyo caz orkestrası, 18.40: Karışık şarkı, türkü ve taksim - ler seansı, 19.15: Melodiler (Pl.), 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Radyo ince sazı, 20.15: Radyo gazete - si, 20.45: Müzik, 21: Dinleyici istekleri, 21.30: Konuşma, 21.45: Radyo orkes - trası, 22.30: Saat ayarı, 22.45: Dans müziği (Pl.).

Ankara borsası

18/12/1940 açılış ve kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin 5.24
New-York	100 Dolar 132.20
Genevre	100 İsviç. Fr. 29.6875
Aina	100 Drahmi 0.9975
Madrid	100 Léva 1.6225
Budapeşte	100 Peçeta 12.9375
Bahar	100 Pengü 26.5325
Bahar	100 Ley 0.625
Yokohama	100 Dinar 3.175
Stockholm	100 İsveç Fr. 31.1375

Eşam ve tahvilât

Bergani	19.75
Sivas	19.11
Erzurum	3 19.11
	5 19.11
	22

Tetkikler

(Baştafı 2 inci sayfa)

Amerikalılar, casusların radyo nesriyatından istifade ederek ne büyük bir kolaylıkla şifreli haberler gönderebileceklerini isbat için, son zamanlarda çok dikkate değer bir tecrübe yapmışlardır. Hususî bir radyo nesriyatı kumpansı, sabık dünya ağır siklet boks şampiyonile bir mülakatı tertib etmiş. Mülakatı yapan gazete reportörü sual sor - mus, ağır siklet boks şampiyonu da, sorulan suallere cevablar vermiş. 10-15 radyo istasyonu, bu mülakatı aynen naklederek etrafa yaymış. Aşağı yukarı 28 milyon insan bu mülakatı dinlemiş. Bütün bu dinleyici kafesi içinde, hiç kimse mülakatı dikkatle dinlemediği bir şey göstermemiş. Halbuki mülakat esnasında havayı nesimiyse su mealde bir şifreli telgraf verilmiş:

«S 112 — «Kraliçe Elizabeth» vapuru bu gece Halifaks limanına müteveccihen yola çıkmaktadır. Vapurun içinde 100 tayyare vardır.»

Şifre o kadar büyük bir ustalıkla kamufle edilmiş ki, mülakatı veren boksör bile, kendisinin Amerika istihbarat teşkilâtı namına bir tecrübe kullandığını fark edemedi.

Amerika istihbarat teşkilâtı radyoların, casusların haber gönderme vasıtası olarak kullanılacaklarından maada, Amerika dahilindeki «besinci kol» azalarının, mensub oldukları diğer memleketlerden direktleri almasına vakarın bir vasıta olarak ta kullanılacaklarından korkmaktadır. İspanya misali, radyoların bu şekilde istifade edildiğini de göstermiş bulunmaktadırlar. Nitekim geçenlerde, gene Amerikada, bu hâdiseyi teyid eden çok dikkate değer bir vaziyetle karşılaşmış: Avrupa'nın kısa dalga üzeri nesriyat yapan casus kuvveti istasyonlarından biri, mutad zamanlarda yaptığı müzikli nesriyatlarla ya evvel veyahud sonra, kendine mahsus ve hava parazitlerini andıran bir takım sesler yayınlamış. Amerika istihbarat teşkilâtının, sonradan ele geçirdiği bazı dehşetli nesriyatları bu türle, Amerikadan 5-6 bin kilometre uzakta bir casus merkezini, Amerika'daki ajanlarına verdiği şifreli ve maskelenmiş direktifleri imiş...

Bu direktiflerin en büyük hususiyetleri, şifreli oluslarından maada, normal fevkiye bir sürette sahib olmalarıdır. Bu da şu şekilde temin edil - yormuş: Radyo vasıtasıyla nesredile - cek şifre, daha önce bir gramofon plâkına alınmış. Sonra da bu plâk normal konuşmanın 10-15 misli bir süratle, radyo vasıtasıyla nesrilmiştir. Bu şifreyi alan Amerikadaki casuslar, aynı ameliyeyi, fakat tersine olarak tekrar etmek suretile direktifi, desifre ediyor - larmış.

Radyonun, düşman ordusunun, ve düşmanın işinin ahalinin maneviyatını bozmak için ne müthiş bir silah olduğu, bilhassa bu harbde meydana çıkmıştır. İngiliz radyo istasyonları, kendi resmi tebliğlerini almanca olarak birkaç defa nesretmektedirler. Bunda maada, İngilizler, Alman esirlerini mikrofon başına getirerek, İngiltere'deki yayıncı, gıda bolluğu vesaire hakkında onlara, Almanlara hitaben nutuklar vermektedirler. Alman istasyonları da aynı şeyi yaparak, günde birkaç defa, İngilizce nesriyatla bulunmaktadırlar.

Alman - Fransız habsinin en ha - raretli safhalarında, Alman radyoları, meselâ beş saat sonra falan muntakada; üç saat sonra şu muntakada «esir» edilecek Fransız askerlerini isimlerini pesinen haber vermek suretile, Fransız askerlerinin maneviyatını fena halde kırmağa muvaffak olmuşlardır. Çünkü: Kendi içinde düşman bulundukları bil - mek kadar bir orduyu demoralize eden hiçbir şey olmaz. Almanlar, Fransız ordusunda bu kanaatin yer - lesmesi için sistemli olarak radyo nesriyatından istifade etmişlerdir. Meselâ, yeni bir Fransız kit'asının cepheye gelisinden 5 dakika sonra, Almanların seyfar radyoları, hopar - lörler vasıtasıyla, bütün cephe boyunca, bu yeni gelen Fransız kit'a - sının - en nice teferüatına kadar - bütün hususiyetlerini sayıp dökmeye başlanmışlar. Hatta daha ileri gi - derek, kit'anın, kit'a bulağının, sübayların isimlerini bile aynen söy - lerlermiş. Bu hal, bazan, yeni gelen kit'a üzerinde o kadar fena bir tesir yapmış ki, bu kit'a'nın bizzarure geri çekmek mecburiyeti hasil olur - mu.

Almanların radyo nesriyatı Fran - sada hükümeti sasırtacak kadar bü - yük tesirler yapmıştır. Radyonun e - hemmiyetini Almanlar kadar an - layamayan Fransız hükümeti, uzun müddet Fransız halkından bütün hakikatleri gizlemek gâflinde bu - lunmuş. Halbuki Fransız hükümeti - nin halkından gizlemeye çalıştığı her şey, daha fena, daha mübalâ - gâflı bir şekilde, radyo vasıtasıyla, bütün Fransız halkına, emele - kanın Vichy'ye ve şimalı A.A. tara - fında birleşen Fransız askerleri tarafından birer birer nakledilmektedir.

Almanlar, Fransanın şu veya bu kasabasını bombardıman etmeden önce, radyoları vasıtasıyla, o kasaba halkına muayyen bir mühlet vere - rek, şehri veya kasabayı tahliye et - melerini tavsiye ederlermiş ve haki - kateza tayin edilen müddet geçer geçmez, bombardıman etmezu olan yer - leri bombardıman etmişlerdir. Bu vaziyet birkaç defa tekrar et - tikten sonra, daha Alman radyoları - nın ilk tahliye ihtarları üzere, halk, derhal, bir kovun gibi şehri tahliye etmişlerdir. Fransanın felâ - ketini doğuran ve milyonlarca insa - nın yollara dökülerek, askerî ser - berden hareketine mâni olan Am - lilerden biri de bu olmuştur. Alman - lar, aynı usulü İngiltere'de de ta'bi'k etmek istemişler de, buna muvaf - fak olamamışlardır. İngiliz halkı, Alman radyolarını değil, fakat, halk - ın yerlerinde kalarak şifre nakle - tilce etmesini tavsiye eden İngiliz radyolarını dinliyerek âmîl olmuş - lardır.

Radvonun ne kadar kudretli bir silah olduğunu şu misalden de an - layabiliriz: Almanlar, Fransayı baş - tabaşa çizmeyerek 27 Haziran'da Pirene dağlarına, yani İspanya hu - duduna dayandıkları zaman, Alman ordusunun beraberinde, kamyonlar üzerindeki seyfar radyo cihazları ile birlikte 20 tane radyo cihazları pro - pangandacı da bulunmakta idi.

Bugünkü harbde televizyonun istimal edildiği hakkında henüz hic bir emare görülmüştür. Maamafih Amerikanlar bu hususta da Avru - palılar geçerek seyfar televizyon aletleri yapmağa başlamışlardır. Bu seyfar televizyon aletleri o tarzda yapılmıştır ki, geniş miqyasta, kesif tayyarelerinde kullanılabilirler.

Televizyon ta'bi'k mevkiine ko - nulacak olursa, fevkalâde mühim neticeler doğuracağı benziyor. Çün - çün bu televizyon aletleri mücehhez bir tayyare, düşman mevzilerinin, karargâhlarının, kuvvetlerinin foto - grafilerini bir an içinde kendi kar - gargâhına aksettirebilir. Bu ise, har - bini mukadderatı yaparken istikadını haizdir.

Diğer taraftan, bugün, hayat, başka kuvvetlerle de mekteb aley - hine çalışıyor: Gazeteler. Filhakika, bir mekteb kitabını al - ınız, sayfalarını çeviriniz, orada a - narşı içinde, sağ solu tutmaz, pe - rişan ve garib, fakat, yeni bir tür - ke görürsünüz: Eskiden «tarh» dedi - ğimiz şey bir kitabda «çıkay», di - ğerinde «ekisi» dir; ekin «mıfsal» di - yebildiğimiz şey de, bir kitabda oynaklanma, diğerinde eklemidir. Fakat, gazete sayfasında bu mef - hum daima sayfal kelimesiyle ifade edilir ve bizim aramızda da hergün bu kelime kullanılır. Demek oluyor ki hergün on binlerce nüsha ile Tür - kyede yüz binlerce insan ve hattâ mekteb gençleri tarafından okunan gazeteler de mekteb dili aleyhine çalışmaktadır. Hatta dahası da var: Hayata hâkim olan neslin, dev - letin yazı işlerinde, gazete sütunla - rında, ev sokak konuşma dille - rinde sarfedilen bu ta'bi' faa - liyet neticesi olarak, çocuk, ekseriya, mekteb kelimesiyle beraber ev ve gazete kelimesini de öğren -iyor ve neticede mektebdaki keli - meyi bırakmaya mecbur oluyor. İ - ste, bütün bu düzmece mekteb dili - nin varlığı netice de budur!

Su halde, neden dolayı mektebi, tarihin ve hayatın akıp gidiş kudre - tine karşı beyhude yere sed çekme - ğe çalışan bir müesseseye haline geti - relim? Neden dolayı çoğunun kafa - sını gâh mektebin, gâh evin, gâh hayatın duvarına çarpa çarpa ser - sent ve hattâ hurdahaş edecek bir yoldan gidelim? Neden dolayı, kü - çük Türk neslini, büyük kütleli bir tarih içinde kullanmaya artık alış - tığı bir dili anlamaktan menedelim ve onu kütle tarafından anlanılmı - yan bir dil yazıtına ona yataban ve ondan ayrı bir istikamete doğru sevk edelim?

Zannediverim ki Maarif Vekâ - letimizin erkânı harbiyesi bu sualle - re «sundan dolayı...» diye cevap vermeğe kadir değildir. Şu halde, niçin doğru yola, bundan yirmi sene evvel tuttuğumuz yola dönmü - yelim?

Mutlaka dönmeyeceğiz ya, fakat, ni - çin gecikmekte ısrar ediyoruz?

bir birlik ve şimalı A.A. tara - fında birleşen Fransız askerleri tarafından birer birer nakledilmektedir.

birçok esir ve mühim ta'bi'k mevkiine ko - nulacak olursa, fevkalâde mühim neticeler doğuracağı benziyor. Çün - çün bu televizyon aletleri mücehhez bir tayyare, düşman mevzilerinin, karargâhlarının, kuvvetlerinin foto - grafilerini bir an içinde kendi kar - gargâhına aksettirebilir. Bu ise, har - bini mukadderatı yaparken istikadını haizdir.

Diğer taraftan, bugün, hayat, başka kuvvetlerle de mekteb aley - hine çalışıyor: Gazeteler. Filhakika, bir mekteb kitabını al - ınız, sayfalarını çeviriniz, orada a - narşı içinde, sağ solu tutmaz, pe - rişan ve garib, fakat, yeni bir tür - ke görürsünüz: Eskiden «tarh» dedi - ğimiz şey bir kitabda «çıkay», di - ğerinde «ekisi» dir; ekin «mıfsal» di - yebildiğimiz şey de, bir kitabda oynaklanma, diğerinde eklemidir. Fakat, gazete sayfasında bu mef - hum daima sayfal kelimesiyle ifade edilir ve bizim aramızda da hergün bu kelime kullanılır. Demek oluyor ki hergün on binlerce nüsha ile Tür - kyede yüz binlerce insan ve hattâ mekteb gençleri tarafından okunan gazeteler de mekteb dili aleyhine çalışmaktadır. Hatta dahası da var: Hayata hâkim olan neslin, dev - letin yazı işlerinde, gazete sütunla - rında, ev sokak konuşma dille - rinde sarfedilen bu ta'bi' faa - liyet neticesi olarak, çocuk, ekseriya, mekteb kelimesiyle beraber ev ve gazete kelimesini de öğren -iyor ve neticede mektebdaki keli - meyi bırakmaya mecbur oluyor. İ - ste, bütün bu düzmece mekteb dili - nin varlığı netice de budur!

Su halde, neden dolayı mektebi, tarihin ve hayatın akıp gidiş kudre - tine karşı beyhude yere sed çekme - ğe çalışan bir müesseseye haline geti - relim? Neden dolayı çoğunun kafa - sını gâh mektebin, gâh evin, gâh hayatın duvarına çarpa çarpa ser - sent ve hattâ hurdahaş edecek bir yoldan gidelim? Neden dolayı, kü - çük Türk neslini, büyük kütleli bir tarih içinde kullanmaya artık alış - tığı bir dili anlamaktan menedelim ve onu kütle tarafından anlanılmı - yan bir dil yazıtına ona yataban ve ondan ayrı bir istikamete doğru sevk edelim?

Zannediverim ki Maarif Vekâ - letimizin erkânı harbiyesi bu sualle - re «sundan dolayı...» diye cevap vermeğe kadir değildir. Şu halde, niçin doğru yola, bundan yirmi sene evvel tuttuğumuz yola dönmü - yelim?

Mutlaka dönmeyeceğiz ya, fakat, ni - çin gecikmekte ısrar ediyoruz?

birçok esir ve mühim ta'bi'k mevkiine ko - nulacak olursa, fevkalâde mühim neticeler doğuracağı benziyor. Çün - çün bu televizyon aletleri mücehhez bir tayyare, düşman mevzilerinin, karargâhlarının, kuvvetlerinin foto - grafilerini bir an içinde kendi kar - gargâhına aksettirebilir. Bu ise, har - bini mukadderatı yaparken istikadını haizdir.

İtalyanlar Derneye doğru çekiliyorlar

(Baştafı 1 inci sayfa)

Kenyada: Kuvvetlerimiz, cenu - bir ve 16 Afrika kıtasının da iş - tirakile 16 Kânunvevvalde El-Vak'a karşı muvaffakiyetli bir hücum yap - mışlardır. Düşman askerlerinden el - lisi öldürülmüş, 120 si esir alınmış - tir. 15 top ve külliye malzeme iş - tinam ettik.

Sair cepheelerde değişiklik yoktur.

Hava faaliyeti

Kahire 18 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin bugün neşrolunan tebli - ği: Dün batı çölündeki şiddetli yağ - murlar hava faaliyetlerini mühim su - rette tahdid etmiştir. Bununla beraber, İngiliz tayyareleri evvelsi gece ve dün gündüz Bardaya taarruzda devam etmişlerdir. Şehir dışındaki bir karargâhın üç yangın çıkarılması ve pek çok miktarda nakliye vasıtaları da hasara uğratılmıştır.

Yapılan kesif uçmaları düşmanın Derneye doğru çekilmekte olduğunu göstermiştir. Avcı tayyarelerimiz Bar - dia ve Tobruk arasında ric'at etmek - te olan düşman kit'alarını mitralyöz ateşine tutmuşlardır. Tayyarelerimiz dev - riye gezerken «Machi 200» tipinde bir ve Cr. Rç. tipinde de diğer üç tayya - reyî ateşler içinde düşürmüşlerdir. Baş - ka bir Machi ve Cr. 42 tayyaresi de tahrib edilmiştir.

Dün gece tayyarelerimiz Derneye iki defa taarruz etmişlerdir. Bütün bombalar tayyare meydanına düş - müştür.

Bardia etrafında

Kahire 18 (A.A.) — Dün ak -şam buraya gelen son haberlere gö - re, Bardia etrafında çok şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. İngiliz motörli ileri kolları, çöl - de kendilerine bir yoldan çıktıkları sonra, Bardia limanı etrafındaki mü - dafa tertibatına karşı şiddetli bir hücum kalkmışlardır. İngiliz piya - desinin ileri kuvvetleri, motörli çü - zütamları takib etmektedir. İase kamyonları, dümdar kit'alarına ka - dar gelmektedir.

Hududdaki Müsaid, Sidi-Ömer ve Şeferzen kalelerini karşı yapılan hücumda sürpriz taktiği kullanı - mıs ve bu baskına davanamıyan bu kaleler, çünkü tebliğ bildirildiği gibi düşmüştür.

Royterin Almanlara cevabı

Londra 18 (A.A.) — Afrika -daki İngiliz zaferlerinin yalnız İn - giliz muhayyesinde mevcut bu - lunduğuna iddia eden Alman pro - pagandasına cevap veren Royterin diplomatik muhabiri diyor ki: Doktor Göbbels, İngilizlerin, Af - rikadaki zaferlerini, günış bir mik - vosta Alman usullerini kopye ve is - lah ederek kullanmalarına medyün bulundukları kefillerinde kendisi için bir teselli noktası bulabilirdi. Filhakika, Sidi-Barranide kullanı - lan taktik, Polonyada ve Meuse ü - zerinde o kadar büyük muvaffaki - yetlerle kullanıldı taktikler.

Fakat General Wavellin harekât - ı ile Almanların harekâtı arasında büyük bir fark mevcuttur ve bu bi - zim denizlere de hüküm bulma - mızdır. İtalyanların, müvazenesi yeniden tesis için ellerinde mevcut bütün tavyareleri Libyaya gönderdikleri söylenmektedir. Fakat İtalyanlar, tavyarelerine benzin bulabilmekte güçlüklerle karşılaşacaklardır.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal 18 (A.A.) — İtalyan umumî karargâhının 194 nu - maralı tebliği: Bingazi hududu muntakasında düşman kit'aları yıprandıkları ve zayıfa uğradıkları için günü mu - harebenin dokuzuncu günü olan - çünkü günü tazyiklerini azaltmış - lardır. Kuvvetlerimiz, düşmanın motörli vesait müesseselerini mü - esir surette ates altına almış, hava kuvvetlerimiz de daha uzakta bu - lan zirhlî birliklerini bombardıman etmişlerdir.

Bardia limanı önünde torpillenen ve 193 numaralı tebliğde zikredilen düşman kruvazörünün yan yatarak batmış görülmüştür. Tayyarelerimiz, Bardia limanı ö - nüne gelen İngiliz harb gemilerini bombardıman etmişlerdir. Düşma - nın avcı tayyareleri, bombardıman tayyarelerimizin hareketine mâni ol - mak istemişlerdir. «Gloster» tip - inde bir tayyare düşürülmüştür.

193 numaralı tebliğde, avdet et - medikleri bildirilen beş İtalyan tay - yaresi arasında iki transatlantik se - ferine istihbarat emiş olan albav Ara - munun tayyaresi de bulunmakta idi. Albay Aramu, grupunun başında harekât idare etmekte idi. Yunan cephesinde 11 inci ordu muntakasında şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Avcı teçekküllerini - miz, düşman kit'aları tesemmüllerini müessir surette mitralyöz ateği al - na almışlardır. Ege denizinde dün öğleden ev - vel düşman tayyareleri Rodosa ve

Hafta ve bayram tatilleri azalıyor

(Baştafı 1 inci sayfa)

bilümen ticari ve sünai muamele - ri için hafta ve hükümet tarafın - dan bu kanundaki salâhiyetler dai - resinde verilecek diğer işleri gör - mek üzere İcra Vekilleri Heyeti ka - rârle hükmi şahsiyeti haiz müesse - selerin kadroları İcra Vekilleri He - yetince tasdik olunacak ve bunlara kanunun dermiş ettiği işleri icab etti - receği tediyeler için hükümetin em - rine tahsis edilen ve bu proje ile 50 milyon liraya yükseltilen paradan lüzumlu miktarda sermaye te'fir e - dilebilecektir. Lüzumunda bu vazie - fe ve işleri İcra Vekilleri Heyeti mevcud müesseselere de verebile - cektir.

Başvekil salâhiyet

Başvekil lüzum göreceği herhan - gi bir daire veya müesseseyi, hük - me teşkilâtına mütedair mer'î hüküm - ler mahfuz kalmak üzere, tamamen veya kısmen herhangi bir vekâlet veya daire emrine vermeğe salâhi - yetli olacaktır.

2 — Bu kanunun tatbikatında kusuru görülen memur ve müstah - demleri herhangi bir vekâlet daire veya müesseseye mensub olursa ol - sun Başvekil inzibatî cezalarından herhangi biri ile tertib gözetmeksi - zin cezalandırabilecektir.

Memuriyetten ihraç cezası müste - na olmak üzere diğer inzibatî ceza - lara karşı itiraz olunamıyacağı ve da - va açılması olacaktır.

Fazla mesaiye mukabil tazminat

3 — Bu kanuna müsteniden vacu - de getirilen ve müessesede zadr - rolarında istihdam edilenlerden faz - la mesaiye ve muvaffakiyetli görülen - lere Baram kanunları hükümlerine göre müstahab oldukları maaş veya ücret tutarı ile tayin edildikleri ka - rârata maaş veya ücret tutarı arası - mında.

Almanlar Lavalin tahliye - sini temin etmişler

(Baştafı 1 inci sayfa)

cereyanı halden Almanyayı haber - dar etmiştir. Hâdiseden son derece ihdetlenen Hitlerin Abetz'yi Vichy ye gönderdiği söylenmektedir. Protokol zevahirini kurtarmak için B. Abetz, Fransız hükümetinden Al - man zaferine istinad eden siyasete devam edilip edilmeyeceğini sormağa memur edilmiştir.

Fransız filozunun Almanların em - rine verilmesini gelince, mürettebat arasında çıkacak kanlı mücadelede devam edileceği için ekmeğin rengi biraz esme - lecektir. Bu ekmeğin şimdiki ye - mektek olduğumuz ekmeğin daha lezzetli olacağı anlaşılmaktadır.

Yeni ekmeğin buğdaydan daha fazla randıman almamak suretile mey - dan getirileceği için ekmeğin fiat - larının bugünkü nisbetten birkaç ku - ruş daha aşağıya düşeceği tahmin olunmaktadır.

Bütün mahkûmlar nafia işlerinde çalıştırılacaklar

(Bas tarafı 1 inci sayfa)

günlük mahkûmiyet günlerine teka - bil edecek, alacakları gündelikler - den bir kısmile işçileri, yatacak yer - leri temin olunacak mahkûmiyet müddetlerinin hitamında küçük bir sermaye ile vazifeleri başlarına dön - melerine çalışacaktır.

Hazırlanan talimatnamenin Adliye ve Nafia Tebliğinin tasdikından son - ra derhal tebliğine geçecektir.

Dün yapılan kız mektepleri voleybol maçları

Kız mektepleri arasındaki voley - bol maçları dün Eminönü Halkevi salonunda yapılmıştır.

Çamlica lisesi 15-14 — 8-15 — 15-11 Kandilli takımı yenmiştir. Erenköy lisesi takımı da 15-12 — 15-4 Şişli Terakkiyi mağlûb etmiş - tir.

daki farkı geçmemek şartıyla ve Baş - vekilin tasvibile kadro tasarrufunda aylık maktu tazminat verilebilecektir. Şu kadar ki beşinci ve daha yu - kari dereceli kadrolara tayin edil - ceklere verilecek tazminat müstahab oldukları maaş veya ücret tutarı ile iki üç derece arasındaki fark geç - meyecektir.

İthalât maddeleri

4 — Hükümet ithalât maddelerin normal faaliyetlerine yüzde nüsuyyer - bir kâr ilavesile mübaya'a edebilecektir. Gerek bunları gerekse sullanı ve maadın müesseselerini mamullerini ve istihallerinin satış, tevzi, toplama ve sevki işlerinde istihâl edilebilecektir. Bundan başka hükümet halkın ve Milli Müdafanın ihtiyacı olan her nevi maddeleri ve yarımcı malzeme - li değer fiatının tediyesi mukabilinde el koyarak almağa, maksada göre tev - zice, satmağa ve ihtiyacı olan müesse - selere kârşuz vermeğe salâhiyeti ola - caktır.

5 — Linyit taharrî ruhsatnamesini haiz olanların tayin edilmiş miktardan fazla linyit ihraç etmelerine hükümetçe müsaade olunabilecektir.

İcra mukaveleleri

6 — İcra mukavelelerinin bütüm - le hükümlerine müstecirler tarafın - dan riayet edilmek ve icar müddeti - nin hitamından evvel on gün zarfın - da mukaveleyi yenilemek şartıyla işbu kanunun mer'iyetten kalkmasından üç ay sonra ya kadar müstecir aley - hine tahliye davası meşmuriyem ola - caktır. Ancak mal sahibi gayrimen - kulû bizzat mesken icar kullanmak mecburiyetinde kalırsa icar mukave - lesinin hitamında tahliye talebinde bulunabilecektir.

Kaloriferli binalarda kömür fiatın - daki tahavvüllerin kira bedellerine in'kâs nisbeti icabı oluncak kadar.

laşe teşkilâtı ilk olarak ekmeğin işini ele alacak

(Baştafı 1 inci sayfa)

laçak buğdaylara aid, yapmakta ol - duğu tetkikleri yakında bitirecek ve neticeyi Vekâlete bildirecektir. Büt - tün memleketi teşmil edilecek olan yeni tip ekmeğin rengi biraz esme - lecektir. Bu ekmeğin şimdiki ye - mektek olduğumuz ekmeğin daha lezzetli olacağı anlaşılmaktadır.

Yeni ekmeğin buğdaydan daha fazla randıman almamak suretile mey - dan getirileceği için ekmeğin fiat - larının bugünkü nisbetten birkaç ku - ruş daha aşağıya düşeceği tahmin olunmaktadır.

Bütün mahkûmlar nafia işlerinde çalıştırılacaklar

(Bas tarafı 1 inci sayfa)

günlük mahkûmiyet günlerine teka - bil edecek, alacakları gündelikler - den bir kısmile işçileri, yatacak yer - leri temin olunacak mahkûmiyet müddetlerinin hitamında küçük bir sermaye ile vazifeleri başlarına dön - melerine çalışacaktır.

Hazırlanan talimatnamenin Adliye ve Nafia Tebliğinin tasdikından son - ra derhal tebliğine geçecektir.

Dün yapılan kız mektepleri voleybol maçları

Kız mektepleri arasındaki voley - bol maçları dün Eminönü Halkevi salonunda yapılmıştır.

Çamlica lisesi 15-14 — 8-15 — 15-11 Kandilli takımı yenmiştir. Erenköy lisesi takımı da 15-12 — 15-4 Şişli Terakkiyi mağlûb etmiş - tir.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

ANADOLU HATTI SEFERLERİ

İkinci bir ilâna kadar Anadolu hatının 103, 118, 204 ve 215 numaralı seferleri yapılmıyacaktır. (11915)

SÜMER BANK

Deri ve Kundura Sanayii Müessesesinden:

MARVIN
İSVİÇRENİN PRESİZYON SAATI

Başlıca Vilâyetlerde Acente Aranıyor.

1 0 4 1
KUÇUK TASARRUF HESAPLARI
İKRAMIYE PLANI

Aded	Liralık	Lira
1	3000	2000
3	1000	3000
2	750	1500
4	500	2000
6	250	2000
35	100	3500
80	50	4000
300	20	6000

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya dahil edilirler.

Meşhur HACI BEKİR
Ticarethanenin
Kırk Katlı
SARAY BAKLAVASI
dudakların ufak bir temasile ağızda yok oluyor.

Doktor I. Zati Öğet
Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

AYDA 3 LİRATAKSİTLE
BAYANLARA MAHSUS 14 AYAR ALTIN SAATLERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. FİNSALI GİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TASPADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. Saat Deposu: İSTANBUL, SİRKEÇİDE LİMAN HANI SİRASINDA YELKENÇİ HANINDA N: 3

TERZİ ŞEKİBE TARDU
Atelyesini Cağaloğlundan Beyoğluna nakletmiştir.
Adres: Beyoğlu, Galatasaray Tokatçıyan karşısı 243 numaralı Şükrü Paşa apartmanı No. 4

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 14/12/1940 vaziyeti

AKTİF

PASİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	72.044.240	Lira 101.335.986.99
Banknot	»	9.227.564.50
Ufaklık	»	2.286.115.44
		112.849.666.93
Dahildeki muhabirler:		
Türk Lirası	»	315.289.73
		315.289.73
Hariçteki muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	5.357.016	Lira 7.535.914.91
Altına tahvil kabul serbest dövizler	»	»
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri	»	31.040.626.03
		38.576.540.94
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	Lira 158.748.563	158.748.563
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikkan Hazine tarafından vaki tediyat	»	19.922.695
		138.825.868
Senedat Cüzdanı:		
Ticari Senetler	Lira 259.504.104.09	259.504.104.09
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
(Deruhte edilen evrakı nakdi)		
(yeni karşılığı esham ve tahvilât (itibari kıymetle))	Lira 46.956.256.93	46.956.256.93
B Serbest Esham ve Tahvilât:	»	8.473.164.93
		55.429.421.86
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine avans	Lira 8.799.98	8.799.98
Tahvilât üzerine avans	»	7.808.722
Hazineye kısa vadede avans	»	5.524.000
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	»	97.584.926.75
		110.926.448.73
Hissedarlar:		4.500.000
Muhtelif:		16.057.240.92

	Lira	Lira
Sermaye		15.000.000
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde	Lira 6.188.666.15	6.188.666.15
Hususî	»	6.000.000
		12.188.666.15
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikkan Hazine tarafından vaki tediyat	Lira 158.748.563	158.748.563
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	»	19.922.695
Karşılığı tamamen altın olarak ifâveten tedavüle vaz edilmiş	Lira 138.825.868	138.825.868
Reeskont mukabil ifâveten tedavüle vaz edilmiş	»	17.000.000
Hazineye yapılan altın karşılık. İ avans mukabil 3902 No. lu kanunun mucibince ifâveten tedavüle vaz edilmiş	»	242.000.000
		409.825.868
MEYDUAT:		
Türk Lirası	Lira 73.521.094.05	73.521.094.05
Altın: Safi Klg.	318.565	318.565
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabil tevdi olan altınlar:	»	448.087.05
		73.969.181.10
Safi Klg.	55.541.930	55.541.930
Döviz Taahhüdât:		
Altına tahvil kabul dövizler	Lira	
Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri	»	35.935.702.02
		35.935.702.02
Muhtelif:		111.940.996.03

Yekûn 736.984.581.20

Konya İcra Memurluğundan: Yunus oğlu mahallesinden Tatarın Hasan karısı ve Ahmed kızı Aysenin aynı mahalleden Rıza oğlu Tatarın ölü Hasan'daki 600 lira alacağından dolayı ipotekli olup satılmasına karar verilen Yunus oğlu mahallesinde kâin tapunun 28 mahalle 48 - kütük 54 pafta 51 ada 18 parsel ve umum 550/2numarasında kayıtlı ve şarkan çıkmaz sokak ve İbrahim oğlu Mehmed Fikrinin 17 parsel No.lu ahşap evi şimalen Mehmed kızı Hatice ve müşterekinin 35 parsel No.lu evi garben Hüseyin oğlu Lütfi ve müşterekinin 20 parsel No.lu evi cenuben çıkmaz sokak ile mahdud bulunan ve 222 inci sokakta 49 belediye numarasını taşıyan ahşap evin 480 sehimde 256 sehimini açık arttırma suretile paraya çevrilecektir.

Müştemilâtı: Sokak kapısından girildiğinde bir evlek miktarında bir bahçe ve kapının önünde geniş bir taşlık ve taşlığın kenarında taştan yapılmış füskeyiz muntazam küçük bir havuz ve bahçe içerisinde bir pelit bir dut beş kayısı fidanı ve bir iğde ağacı ve bahçenin sol tarafındaki taşlık yoldan geçilerek karşısındaki eve girildiğinde zemini taştan üstü ağaç direklerle kaplanmış içinde bir ocak ve bir dolab iki rafı bulunan bir mutfak ve bu mutfağın içinden bir tahta kapı ile geçildiğinde zemini toprak üstü tavansız ve ağaç direkleri ufak bir kiler ve gene diğer bir tahta kapı ile geçildiğinde zemini toprak ve tavani ağaç direklerle örtülü izbe tabir olunan ve bahçeye aydınlık almak için tavana yakın ufak bir penceresi bulunan bir odunluk olup zemin katındadır. Mutfağın yanındaki zemin toprak kapıdan geçildiğinde ufak bir taşlık (merdivenaltı) ve sol taraftaki ufak bir kapıdan geçildiğinde zemini toprak ve tavani ağaçla çatma küçük bir odun damı vardır. Tahtadan bir merdivenle 2 inci kata çıktıkça zemini tahta döşeli ve tavani ağaç çatılı ufak bir sofa ve bu sofanın bahçeye nazır kısmında etrafı tahta parmaklıklar çıkarma olarak salonumsu bir mahal yapılmıştır. Sofanın sağında bir oda olup zemini tahta döşeli ve tavani ağaç direklerle çatılı ve içinde bir büyük yük dolabı iki küçük dolab küçük bir raf ve bir çiçeklik vardır. Ve 4 pencereli olup büyüktür. Sofanın solunda iki pencereli ve içinde bir büyük yük ve bir dolab ve bir sandıklık ve bir rafı havi zemini tahta döşeli divanı direklerle örtülü küçük bir oda vardır. Ve bu binanın arka kısmında ayrıca binalar (müştemilât) bulunmaktadır. Bu binalardan kapıdan girince zemini toprak tavani ağaç çatılı muntazam bir ahır ve bu ahırın sol tarafındaki tahta kapıdan geçildiğinde zemini toprak tavani alçak ve ağaç direklerle örtülü bir pencereli küçük bir oda olup içinde bir dolab ve bir de çiçeklik vardır. Bahsi geçen ahırın sağındaki ufak bir tahta kapıdan geçildiğinde zemini topraktan tavani ağaç çatılı ufak bir samanlık mevcuttur. Ve ayrıca çatı muntazam basit bir şekilde yapılmış ufak bir 100 numara vardır. Evin bahçesinden sokağa çıkılır ayrıca bir kapı daha vardır. Evin heyeti umumiyesi ahşap olup kerpiç ve çamurdan yapılmış ve üstü kara örtü tabir olunan sazla örtülü bulunmuştur.

Kıymeti: Ehlivukuf tarafından bu hanenin tamamına 1250 bin iki yüz elli lira kıymet takdir edilmiştir.

İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 23/12/1940 tarihinden itibaren 940/1174 No: ile Konya icra dairesinde herkesin görebilmesi için aşıktır. İlan yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler işbu şartnameye ve 940/1174 dosya numarasıyla memuriyetimize müracaat etmelidir. Arttırmaya iştirak için muhammen kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pek akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve irifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarının, hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde evrakı müsbetlerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icabeder. Aksi halde hakları tapu siciline sabit olmaksızın satış bedelinin paylaşımından hariç kalırlar. Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler, arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

Yukarıda gösterilen evin 480 sehimde 256 sehim 13/1/1941 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Konya İcra memurluğunda üç defa bağrıduktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklıların bulunup ta bedel, bunların gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırana taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on gün daha temdid edilerek 23/1/1941 Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar Konya icra memurluğu odasında yapılacak 2 inci arttırmada bedeli satış istiyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartı ile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmese ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen yedi gün müddetle arttırmaya çıkılarak en çok arttırana ihale edilir İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde beşten hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize alıcıdan tahsil olunur.

Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak tapu ferağ harcı ve ihale kararı pullarını vermesi mecburdur. Müterakim vergiler, tenvirat ve taunizat ve delâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur.

Bahsi geçen gayrimenkul hissesi gösterilen tarihte Konya icra memurluğu odasında işbu ilân ve arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân ve yukarıda yazılı borçlu ölü Tatarın Hasan varesesinden oğlu Rızanın ika metgâhi meşgul bulunmuş olmasına binaen işbu satış ilânı hukuk usulü muhakemeleri kanunun onuncu faslı hükümlerine tevfikkan kendisine ayrıca ilânen tebliğ olunur.

Vakit, Nakittir!..

5 porsiyonluk bir komprime ile (Su ve ateşten gayri haricden hiçbir madde ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihali bir sofraya hazırlayabilirsiniz. Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası aşikâr olan çorbalık sebze komprimelerimizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahid olacaksınız

ÇAPAMARKA

MERCİMEK, BEZELYA, NOHUD vesair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bulundurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: Tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarımızdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

BEŞİKTAŞ: ÇAPAMARKA

Tarihî tesisi: 1915

SAATLİ MAARİF DUVAR TAKVİMLERİ ÇIKTI

FAKAT!! Aldanmamak için MAARİF TAKVİMİ ismine dikkat etmelidir.

DİKKAT!! MAARİF TAKVİMİ MAARİF TAKVİMİ

Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesi.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç